

ความสูญเสีย

โดย

นายสุกิจ ชูศรี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปมหาบัณฑิต

สาขาวิชาศิลปไทย

ภาควิชาศิลปไทย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2551

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ความสูญเสีย

โดย

นายสุกิจ ชูศรี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปมหาบัณฑิต

สาขาวิชาศิลปไทย

ภาควิชาศิลปไทย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2551

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

LOSS

By

Sukit Choosri

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

MASTER OF FINE ARTS

Department of Thai Art

Graduate School

SILPAKORN UNIVERSITY

2008

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้วิทยานิพนธ์เรื่อง "ความสูญเสีย"
เสนอโดย นายสุกิจ ชูศรี เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาศิลปไทย

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ชินะตั้งกูร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 23 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2551

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. ศาสตราจารย์ชูลุด นิมเสมอ
2. รองศาสตราจารย์ปริญญา ตันติสุข

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

 ประธานกรรมการ

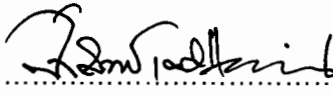
(อาจารย์ปัญญา วิจินธนสาร)

๒๒ / ๑๑. / ๕1

 กรรมการ

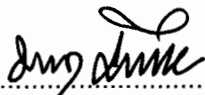
(อาจารย์ธงชัย ศรีสุขประเสริฐ)

๒๒ / ๑๑. / ๕1

 กรรมการ

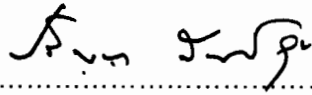
(อาจารย์สาครินทร์ เครืออ่อน)

22. / ๑๑. / ๕1

 กรรมการ

(ศาสตราจารย์ชูลุด นิมเสมอ)

๒๒ / ๑๑. / ๕1

 กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ปริญญา ตันติสุข)

๒๒ / ๑๑. / ๕1

49004205 : สาขาวิชาศิลปะไทย

คำสำคัญ : งานสร้างสรรค์จิตรกรรมไทยร่วมสมัย/ความสูญเสีย

สุกิจ ชูศรี : ความสูญเสีย. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ศ. ชลุด นิมเสมอ และ
รศ. ปริญญา ดันติสุข. 73 หน้า.

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ตามหัวข้อเรื่อง "ความสูญเสีย" มีจุดประสงค์
ต้องการแสดงออกถึงความคิดและความรู้สึก ผ่านเนื้อหาเรื่องราวเกี่ยวกับ ชีวิตและความสูญเสีย
ที่เกิดขึ้นในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่เป็นปัญหาและมีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อข้าพเจ้าและ
สังคมไทยในปัจจุบัน โดยใช้รูปทรงจากเครื่องแต่งกายเครื่องใช้ประจำวันของคนท้องถิ่น จัดสรรอยู่
ในพื้นที่ว่าง สร้างบรรยากาศที่มีมิติและสว่างด้วยค่าน้ำหนักต่าง ๆ เป็นสัญลักษณ์สื่อถึงความทุกข์
ความเศร้าและความหดหู่ อันเกิดจากความกดดันภายในจิตใจของข้าพเจ้า แสดงออกเป็นผลงาน
จิตรกรรมไทยร่วมสมัย

ภาควิชาศิลปะไทย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2551

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 1. 2.

49004205 : MAJOR : THAI ART

KEY WORD : THE GREATIVE CONTEMPORARY THAI ART PAINTING / LOSS

SUKIT CHOOSRI : LOSS. THESIS ADVISORS : PROF. CHALOOD NIMSAMER
AND ASSOC. PROF. PARINYA TANTISUK. 73 pp.

On the conflicted area, the South of Thailand, the chaos severely affects to me and current situation nowadays. My thesis entitled "The Loss" aims to convey my conception and feeling passing on the reality of lifestyle and the loss which really happens on this area. The figures of local wears and utensils in daily life are installed in free space and display with different intensity of dark and light. This implies to compression, misery, gloom and torment in my mind.

Department of Thai Art Graduate School, Silpakorn University Academic Year 2008

Student's signature

Thesis Advisors' signature 1. 2.

กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าขอโน้มรำลึกถึงพระคุณของท่านศาสตราจารย์ชูลูด นิยมเสมอ รองศาสตราจารย์ปริญญา ตันติสุข อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และคณาจารย์ในภาควิชาศิลปไทยทุกท่าน ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และให้การช่วยเหลือเป็นอย่างดียิ่งต่อการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ครู อาจารย์ทุกท่านที่อบรม สั่งสอน วิชาความรู้และศีลธรรมอันดีงามตั้งแต่วัยแรกเริ่มตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา

มิตรภาพอันดีงามจากรุ่นพี่ พิเชษฐ เปี้ยรภักดิ์ นุชนาฏ ใจกล้า ชูเกียรติ สุทิน และโชติ แก้วละเอียด ผู้ให้ทั้งความรัก การช่วยเหลือและกำลังใจที่งดงามเสมอมา

ครอบครัว บิดา มารดา น้องสาวและยาย ผู้ให้และผู้เป็นทุกสิ่งทุกอย่างของชีวิต

และขออุทิศแด่ “ชีวิตผู้บริสุทธิ์” ที่ต้องสูญเสียไปจากเหตุการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้วยความหวังว่าสันติสุขจะคืนกลับมาสู่สังคมดังเดิม

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญภาพ	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของการศึกษา	1
ความมุ่งหมายของการศึกษา	2
สมมติฐานของการศึกษา	2
ขอบเขตของการศึกษา.....	2
ขั้นตอนและวิธีการสร้างสรรค์.....	2
แหล่งข้อมูลที่นำมาใช้ในการสร้างสรรค์	3
อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์.....	4
2 ที่มาแรงบันดาลใจและอิทธิพลที่มีต่อการสร้างสรรค์	5
แรงบันดาลใจและอิทธิพลจากสภาพสังคมไทยปัจจุบัน.....	5
แรงบันดาลใจและอิทธิพลจากวัฒนธรรมท้องถิ่น.....	6
แรงบันดาลใจและอิทธิพลจากแนวคิดปรัชญาศิลปะ	6
แนวคิดทางปรัชญาศิลปะ	7
3 การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์	8
ที่มาของแนวความคิดในการสร้างสรรค์	8
การดำเนินการสร้างสรรค์.....	9
การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล	9
การประมวลความคิดและการกำหนดรูปแบบ	10
การสร้างแบบร่าง.....	10
การสร้างสรรค์ผลงานจริง	10

บทที่	หน้า
ทัศนธาตุในการสร้างสรรค์	11
องค์ประกอบ (Composition).....	12
เทคนิควิธีการสร้างสรรค์.....	12
การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์	13
ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ช่วงที่ 1.....	13
ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ช่วงที่ 2.....	13
ปัญหาในการสร้างสรรค์ผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์.....	14
4 การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์	15
การพัฒนารูปแบบและการคลี่คลายผลงาน.....	15
ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์	15
ผลงานวิทยานิพนธ์.....	16
การดำเนินการสร้างสรรค์.....	16
การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล	17
การประมวลความคิดและการกำหนดรูปแบบ	18
การสร้างแบบร่าง	18
การสร้างสรรค์ผลงานจริง.....	19
ทัศนธาตุในการสร้างสรรค์	19
เทคนิควิธีการสร้างสรรค์.....	21
การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์	22
ผลงานวิทยานิพนธ์ ช่วงที่ 1.....	22
ปัญหาในการสร้างสรรค์ผลงานชุดวิทยานิพนธ์ ช่วงที่ 1.....	23
ผลงานวิทยานิพนธ์ ช่วงที่ 2.....	24
ปัญหาในการสร้างสรรค์ผลงานชุดวิทยานิพนธ์ ช่วงที่ 2.....	25
5 บทสรุปการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์.....	26
บรรณานุกรม	72
ประวัติผู้วิจัย	73

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ภาพข้อมูลเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้.....	27
2	ภาพข้อมูลเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้.....	27
3	ภาพข้อมูลเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้.....	28
4	ภาพข้อมูลเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้.....	28
5	ภาพข้อมูลเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้.....	29
6	ภาพข้อมูลเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้.....	29
7	ภาพข้อมูลลักษณะการแต่งกายของชาวไทยมุสลิมผู้ชาย ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้	30
8	ภาพข้อมูลลักษณะการแต่งกายของชาวไทยมุสลิมผู้หญิง ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้	30
9	ภาพแบบร่างผลงาน.....	31
10	ภาพแบบร่างผลงาน.....	31
11	ภาพแบบร่างผลงาน.....	32
12	ภาพการศึกษาการเขียนภาพคนด้วยเทคนิคสีอะคริลิค	32
13	ภาพการศึกษาการเขียนภาพคนด้วยเทคนิคสีอะคริลิค	33
14	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ช่วงที่ 1 ชื่อ “หญิงหม้าย” 1/2549	34
15	ภาพแสดงรายละเอียดผลงานชุด “หญิงหม้าย” 1/2549 ขึ้นที่ 1.....	34
16	ภาพแสดงรายละเอียดผลงานชุด “หญิงหม้าย” 1/2549 ขึ้นที่ 2.....	35
17	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ช่วงที่ 1 ชื่อ “หญิงหม้าย” 2/2549	36
18	ภาพแบบร่างผลงาน.....	37
19	ภาพแบบร่างผลงาน.....	37
20	ภาพแบบร่างผลงาน.....	38
21	ภาพแบบร่างผลงาน.....	38
22	ภาพแบบร่างผลงาน.....	39
23	ภาพแบบร่างผลงาน.....	39
24	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ช่วงที่ 2 ชื่อ “ห้องเรียน” 1/2549	40

ภาพที่		หน้า
25	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ช่วงที่ 2 ชื่อ "ห้องเรียน" 2/2549	41
26	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ช่วงที่ 2 ชื่อ "ห้องเรียน" 3/2549	42
27	ภาพแบบร่างผลงาน.....	43
28	ภาพแบบร่างผลงาน.....	43
29	ภาพแบบร่างผลงาน.....	44
30	ภาพแบบร่างผลงาน.....	44
31	ภาพแบบร่างผลงาน.....	45
32	ภาพแบบร่างผลงาน.....	45
33	ภาพแบบร่างผลงาน.....	46
34	ภาพแบบร่างผลงาน.....	46
35	ภาพแบบร่างผลงาน.....	47
36	ภาพแบบร่างผลงาน.....	48
37	ภาพแบบร่างผลงาน.....	48
38	ภาพแบบร่างผลงาน	49
39	ภาพแบบร่างผลงาน.....	49
40	ภาพแบบร่างผลงาน.....	50
41	ภาพแบบร่างผลงาน.....	50
42	ภาพแบบร่างผลงาน.....	51
43	ภาพแบบร่างผลงาน.....	52
44	ภาพแบบร่างผลงาน.....	52
45	ภาพแบบร่างผลงาน.....	53
46	ภาพแบบร่างผลงาน.....	53
47	ภาพแบบร่างผลงาน.....	54
48	ภาพแบบร่างผลงาน.....	54
49	ภาพแบบร่างผลงาน.....	55
50	ภาพแบบร่างผลงาน.....	55
51	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ช่วงที่ 1 ชื่อ "ความสูญเสีย" 1/2550	56
52	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ช่วงที่ 1 ชื่อ "ความสูญเสีย" 2/2550	57

ภาพที่		หน้า
53	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ช่วงที่ 1 ชื่อ “ความสูญเสีย” 3/2550.....	58
54	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ช่วงที่ 1 ชื่อ “ความสูญเสีย” 4/2550.....	59
55	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ช่วงที่ 1 ชื่อ “ความสูญเสีย” 5/2550.....	60
56	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ช่วงที่ 1 ชื่อ “ความสูญเสีย” 6/2550.....	61
57	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ช่วงที่ 1 ชื่อ “ความสูญเสีย” 7/2550.....	62
58	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ช่วงที่ 1 ชื่อ “ความสูญเสีย” 8/2550.....	63
59	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ช่วงที่ 1 ชื่อ “ความสูญเสีย” 9/2550.....	64
60	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ช่วงที่ 1 ชื่อ “ความสูญเสีย” 10/2550.....	65
61	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ช่วงที่ 1 ชื่อ “ความสูญเสีย” 11/2550.....	66
62	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ช่วงที่ 2 ชื่อ “ความสูญเสีย” 12/2551.....	67
63	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ช่วงที่ 2 ชื่อ “ความสูญเสีย” 13/2551.....	68
64	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ช่วงที่ 2 ชื่อ “ความสูญเสีย” 14/2551.....	69
65	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ช่วงที่ 2 ชื่อ “ความสูญเสีย” 15/2551.....	70
66	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ช่วงที่ 2 ชื่อ “ความสูญเสีย” 16/2551.....	71

บทที่ 1

บทนำ

พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย มีความแตกต่างจากภูมิภาคอื่นของประเทศด้วยเห็นลักษณะอย่างเด่นชัด ทั้งทางด้านเชื้อชาติ ศาสนา ภาษา วัฒนธรรมและประเพณี ชาวไทยมุสลิม ชาวไทยพุทธอาศัยอยู่ร่วมกัน โดยมีศาสนาและวัฒนธรรม เป็นแนวทางการดำเนินชีวิตในสังคม

สำหรับเหตุการณ์ปัจจุบันที่เกิดขึ้นในพื้นที่ สภาพปัญหาเป็นเรื่องละเอียดอ่อน สืบเนื่องจากความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ การเมือง ศาสนา และวัฒนธรรมที่ยังรากลึก ได้ส่งผลกระทบทำลายบรรยากาศความสงบสุขของชีวิตและสังคมที่มีมาแต่อดีต เสียงปืน เสียงระเบิด กลบเสียงหัวเราะและรอยยิ้ม เกิดโศกนาฏกรรม ที่ชีวิตผู้บริสุทธิ์ทั้งชาวไทยมุสลิม ชาวไทยพุทธ ถูกใช้เป็นเครื่องมือในการต่อสู้ระหว่างแนวคิดที่ต่างกัน ความแตกต่างระหว่างเชื้อชาติ ศาสนา ภาษา วัฒนธรรม และประเพณี กลายเป็นเส้นแบ่งที่ทำให้ชีวิตแปลกแยกกัน ชีวิตครอบครัวผู้บริสุทธิ์ต้องสูญเสียไปอย่างไม่สมควรจะเป็นความสูญเสียสร้างความสะท้อนต่อชีวิตทุกชีวิตในสังคม

จากเรื่องราว เหตุการณ์ ปัญหาทางสังคมดังกล่าว เป็นแรงผลักดันให้ข้าพเจ้าได้มุ่งเสนอความคิด ความรู้สึกสะท้อนความเป็นจริงในสังคม ตามสภาวะแวดล้อมที่อาศัยอยู่ โดยสะท้อนในเชิงจิตวิทยาความรู้สึกส่วนตัว เพื่อแสดงให้เห็นถึงภาพลักษณ์ของสังคมแหม่มหนึ่งที่เกิดขึ้นและดำเนินไป กระตุ้นเตือนสำนึกของตนเองและของผู้อื่น ได้ตระหนักถึงคุณค่าของชีวิต ความดีงาม และความสงบสุขมากกว่าการคิดทำลายล้างอันก่อให้เกิดความสูญเสียแก่ชีวิตและสังคม

ความเป็นมาและความสำคัญของการศึกษา

ข้าพเจ้าอาศัยอยู่ในพื้นที่ดังกล่าว ได้สัมผัส รับรู้ ใกล้ชิดกับภาพเหตุการณ์เรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น บรรยากาศของความสูญเสีย ได้ฝังลึกอยู่ในสันสะท้อนอารมณ์ ความรู้สึก ข้าพเจ้าเป็นอย่างยิ่ง ปัจจัยสภาวะแวดล้อมทางสังคมจึงมีอิทธิพลต่อความนึกคิด ความสูญเสีย และการตระหนักถึงคุณค่าของชีวิต จึงเป็นที่มาแห่งสำนึกในการสร้างสรรค์โครงการวิทยานิพนธ์ชุดนี้ โดยแสดงออกตามความคิดและจินตนาการส่วนตัว นำเสนอผ่านผลงานทัศนศิลป์ด้วยกระบวนการทางจิตรกรรม

ความมุ่งหมายของการศึกษา

ข้าพเจ้าต้องการแสดงออกถึงความคิด อารมณ์ ความรู้สึก ในลักษณะภาวะความทุกข์ โศก ความเศร้าหมอง ความหดหู่ ผ่านเนื้อหาเรื่องราวเกี่ยวกับ ชีวิต ความสูญเสีย และผลกระทบจากเหตุการณ์ในสังคมภาวะแวดล้อมที่อาศัยอยู่ ให้ปรากฏรูปลักษณะออกมา สามารถรู้สึกและรับรู้ได้ แสดงออกโดยการใช้ รูปทรง น้ำหนัก พื้นที่ว่าง บรรยากาศและการประสานอ่อนแก่ของความสว่าง ความสลัว ความมืด ให้เป็นเอกภาพเดียวกัน ด้วยกระบวนการทางจิตรกรรม

สมมติฐานของการศึกษา

การใช้รูปทรงโดยอาศัยรูปทรง เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย วัตถุสิ่งของต่าง ๆ แบบชาวไทยมุสลิมด้วยลักษณะรูปทรงมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับร่างกายมนุษย์ สามารถเป็นสื่อแสดงแทนตัวบุคคลและชีวิตที่จากไป พร้อมทั้งแสดงน้ำหนัก พื้นที่ว่าง บรรยากาศ และการประสานอ่อนแก่ของความสว่าง ความสลัว ความมืด อย่างกลมกลืน ประณีต สร้างให้เกิดภาวะความนิ่ง เงียบ ไม่เคลื่อนไหว สามารถนำมาสื่อความหมาย แสดงเนื้อหาเรื่องราวทางความคิด ความรู้สึก ตามจินตนาการส่วนตัว และสามารถแสดงคุณค่าทางศิลปะในลักษณะรูปแบบของงานจิตรกรรมร่วมสมัยได้

ขอบเขตของการศึกษา

การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมร่วมสมัย รูปแบบ 2 มิติ โดยใช้เทคนิคสีอะครีลิคระบายบนพื้นระนาบวัสดุต่าง ๆ ตามความเหมาะสม ผลงานมีลักษณะรูปแบบเป็นสัญลักษณ์ทางความคิด ความรู้สึก สื่อแสดงด้วยรูปทรง น้ำหนัก พื้นที่ว่าง บรรยากาศและการประสานอ่อนแก่ของความสว่าง ความสลัว ความมืด การจัดวางโครงสร้างองค์ประกอบเป็นไปในลักษณะถึงความจริงถึงจินตนาการที่ก่อให้เกิดความรู้สึกถึงบรรยากาศแห่งความสูญเสีย ให้ปรากฏรูปลักษณะออกมา รู้สึก รับรู้ได้ สร้างสรรค์ตามความคิด จินตนาการ รูปแบบผลงานเฉพาะตน

ขั้นตอนและวิธีการสร้างสรรค์

1. ศึกษาข้อมูลจากสถานที่จริง สังเกตบรรยากาศ สภาพชีวิต สภาพแวดล้อมในสังคมจังหวัดชายแดนภาคใต้ และเก็บข้อมูล ติดตามข่าวสาร ความเคลื่อนไหวทางสังคมจากสื่อต่าง ๆ
2. แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับบุคคลในพื้นที่ สำนวจความคิดและภาวะอารมณ์ ความรู้สึกของตนเอง จากผลกระทบจากเหตุการณ์ความรุนแรงและความสูญเสียในสังคม รวบรวมข้อมูล ความคิดเบื้องต้น บันทึกสะสมไว้เป็นข้อมูลพื้นฐาน
3. ศึกษารูปแบบ วิธีการต่าง ๆ ทดลองสร้างแบบร่างจากข้อมูลพื้นฐานและประสบการณ์ส่วนตัว เพื่อค้นหาลักษณะรูปแบบผลงาน
4. ค้นหาสัญลักษณ์และรูปทรง ซึ่งได้แก่ รูปทรงเส้นผ่า เครื่องแต่งกาย วัตถุสิ่งของต่าง ๆ แบบชาวไทยมุสลิม เป็นต้น กำหนดเป็นสัญลักษณ์แสดงความคิด เนื้อหา เรื่องราว เป็นโครงสร้างหลักสำคัญของผลงาน
5. ทดลองสร้างองค์ประกอบหลากหลายมุมมอง ด้วยการจัดวางรูปทรง น้ำหนัก สี พื้นที่ว่าง บรรยากาศ และเทคนิควิธีการ ให้สัมพันธ์สอดคล้องกับความคิด เนื้อหา เรื่องราว และลักษณะรูปแบบ
6. ทดลอง พัฒนา และปรับปรุง จนเห็นแนวทางที่สามารถแสดงความคิด อารมณ์ ความรู้สึกตรงตามแนวความคิดและความมุ่งหมาย ที่แสดงเนื้อหาเรื่องราวเกี่ยวกับ ชีวิตและความสูญเสีย
7. สร้างสรรค์ผลงานจริงตามจินตนาการและรูปแบบเฉพาะตนด้วยกระบวนการทางจิตรกรรม
8. บันทึกข้อมูลในการสร้างสรรค์ จัดทำเอกสารประกอบผลงานวิทยานิพนธ์

แหล่งข้อมูลที่นำมาใช้ในการสร้างสรรค์

1. ศึกษาข้อมูลจากสถานที่จริง เพื่อทำความเข้าใจกับสภาพชีวิต สังคม และสภาพแวดล้อมในจังหวัดชายแดนภาคใต้
2. แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้สึก กับบุคคลทั้งในพื้นที่และต่างพื้นที่

3. หอสมุด ตำรา หนังสือ ที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต เชื้อชาติ ศาสนา ความเชื่อ วัฒนธรรม ประเพณี ค่านิยม ขนบธรรมเนียม ประวัติศาสตร์ทางสังคมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และศึกษาข้อมูล แนวคิดปรัชญา หลักทฤษฎีทางศิลปะในการสร้างสรรค์

4. ข่าวสาร สื่อ สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ

อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์

ดินสอ ปากกา กระดาษ ยางลบ พู่กัน แปรงทาสี สีพลาสติก สีอะคริลิก กระดาษ กาว กาว เฟรม ผ้าใบ ผ้าชนิดต่าง ๆ ภาพถ่าย กล้องถ่ายรูป

ที่มาแรงบันดาลใจและอิทธิพลที่มีต่อการสร้างสรรค์

ข้าพเจ้าสนใจเนื้อหา เรื่องราว เกี่ยวกับปัญหาในสังคมปัจจุบัน ซึ่งสัมพันธ์เชื่อมโยง กระทบต่อชีวิตข้าพเจ้าโดยตรง ด้วยเป็นปัจจัยที่มีพลังอำนาจสร้างความสะท้อนต่อความคิด ความรู้สึก ในการแสดงออกทางศิลปะของข้าพเจ้า ดังนั้นการเปิดรับและซึมซับประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน จึงเป็นส่วนสำคัญสำหรับการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้

แรงบันดาลใจและอิทธิพลจากสภาพสังคมไทยปัจจุบัน

ความแตกต่างทางด้านเชื้อชาติ ศาสนา ภาษา วัฒนธรรม ประเพณี ด้านหนึ่งได้สร้างเอกลักษณ์ ความหลากหลายให้แก่สังคมท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีความกลมกลืน ความแตกต่าง ผสมผสานอยู่ร่วมกัน ทั้งวิถีชีวิตแบบชาวไทยมุสลิม และวิถีชีวิตแบบชาวไทยพุทธ

แต่อีกด้านหนึ่ง ความแตกต่าง กลับเป็นปัจจัยของการสร้างเงื่อนไขให้เกิดสถานการณ์ ปัญหาทางสังคมขึ้นในปัจจุบัน ด้วยเรื่องราวทางประวัติศาสตร์และการเมืองที่สะสมมาแต่อดีต ประกอบกับเชื้อชาติ ศาสนา ภาษา วัฒนธรรม ประเพณี ทำให้เกิดช่องว่างทางความเข้าใจ สวนทางระหว่างกัน ทั้งชาวไทยมุสลิมและชาวไทยพุทธ ในบางกลุ่มบางพวก (โดยเฉพาะภาครัฐ กับประชาชนท้องถิ่น) สภาพปัญหาปรากฏความรุนแรงชัดเจนยิ่งขึ้นในระยะเวลา 3-4 ปี ที่ผ่านมา (พ.ศ. 2547 – 2551 (ปัจจุบัน)) ไม่มีท่าทีคลี่คลายและสิ้นสุดลง ความรุนแรงในพื้นที่ยังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่อง ส่งผลกระทบทำลายวิถีชีวิตอันดีงามและความสงบสุขของสังคมที่รุนแรงอย่างที่สุด คือ “การสูญเสียชีวิต” ของผู้บริสุทธิ์ตลอดระยะเวลาดังกล่าว

บรรยากาศแห่งความสูญเสีย สร้างความทุกข์โศก ความหดหู่ สะท้อนต่อชีวิตและสังคมส่วนรวม จากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นและดำเนินไป จึงเป็นที่มาของแนวความคิดในการสร้างสรรค์โครงการวิทยานิพนธ์ชุดนี้ เพื่อต้องการแสดงออกทางความคิด อารมณ์ ความรู้สึก นำเสนอผ่านเนื้อหาเรื่องราว เกี่ยวกับ ชีวิตและความสูญเสีย ถ่ายทอดเป็นผลงานจิตรกรรม

แรงบันดาลใจและอิทธิพลจากวัฒนธรรมท้องถิ่น

ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ วิถีทางศาสนามีความสนิทแนบแน่นเป็นเนื้อเดียวกัน กับวิถีชีวิตและวัฒนธรรม ดังเช่นการแต่งกาย ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมด้านหนึ่งของท้องถิ่น แสดงให้เห็นอย่างเด่นชัดในสังคม

ลักษณะการแต่งกายของชาวไทยมุสลิม แนวคิดการแต่งกายของมุสลิม ทั้งผู้ชายและผู้หญิงสอดคล้องกับวัฒนธรรมทางศาสนา แสดงออกถึงความศรัทธา และความอ่อนน้อม

เครื่องแต่งกายมุสลิมผู้ชาย นุ่งโสร่ง สวมเสื้อแขนยาว สีสุภาพ และมีหมวก “กาปิเยาะห์” สวมศีรษะ ส่วนมุสลิมผู้ชายที่เคร่งศาสนา การแต่งกายจะแต่งแบบพวก “ดะวะห์” เชื่อว่าจะได้บุญมากเพราะแต่งกายตามแบบท่านศาสดา สำหรับการแต่งกายแบบร่วมสมัย บางครั้งมีการสวมกางเกงขาสั้น เป็นต้น

เครื่องแต่งกายมุสลิมผู้หญิง สวมเสื้อแขนยาว กระโปรง ผ้าถุงหรือกางเกง ยาวคลุมถึงเท้า มีผ้าคลุมศีรษะและไหล่ เรียกว่า “ฮิญาบ” เครื่องแต่งกาย มีสีสุภาพ

จากเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม การแต่งกายของคนท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิด จึงได้นำรูปทรง เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย วัตถุสิ่งของต่าง ๆ มาใช้สื่อแสดงแทนตัวบุคคล และใช้สื่อความหมายทางความคิด ความรู้สึก เป็นรูปทรงโครงสร้างหลักที่สำคัญของภาพ สร้างลักษณะรูปแบบเฉพาะให้ผลงานจิตรกรรมของข้าพเจ้า

แรงบันดาลใจและอิทธิพลจากแนวคิดปรัชญาศิลปะ

เพื่อให้การค้นหาแนวทางในการแสดงออก ทั้งด้านรูปแบบ แนวความคิด และเทคนิค วิธีการ มีความสมบูรณ์ชัดเจนยิ่งขึ้น สามารถแสดงออกได้ตรงตามจุดมุ่งหมายมากที่สุด ข้าพเจ้า จึงได้ศึกษา ค้นคว้า ข้อมูลประกอบเพิ่มเติม จากหลักปรัชญาแนวคิดและทฤษฎีทางศิลปะที่สามารถให้แนวทางและแง่คิด สัมพันธ์กับผลงานจิตรกรรมของข้าพเจ้าได้

แนวคิดทางปรัชญาศิลปะ

ศิลปะ คือ การแสดงออก (Art as Expression)

นักปรัชญาและนักประพันธ์หลายท่าน ได้เน้นความหมายของศิลปะไปที่การแสดงออก ศิลปะจะต้องแสดงส่วนที่อยู่ภายในของชีวิตออกมา ส่วนที่อยู่ภายใน ได้แก่ อารมณ์ (Emotion) ความรู้สึก (Feeling) ซึ่งเป็นของตัวศิลปินเอง หรือของสังคมก็ได้ เช่น ความรู้สึกของเชื้อชาติ หรือ อารมณ์ ความรู้สึก ของมนุษยชาติในสวนรวม และอาจเห็นรวมไปถึงการแสดงออกของมโนคติ (Idea) และความคิด (Thought) ด้วย

ศิลปะ คือ การสะท้อนภาพชีวิต (Experience of Life)

ดอลสโตย กล่าวว่า ศิลปินนั้นจำเป็นต้องใช้ผลงานของเขาเป็นสะพาน เพื่อถ่ายทอด ความรู้สึกของเขาที่ได้รับมาจากประสบการณ์ เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาของสังคมมนุษย์ และ ยังกล่าวอีกว่า ศิลปะจะต้องเกี่ยวข้องกับชีวิตอย่างแยกไม่ออก ด้วยศิลปะถือกำเนิดมาจาก พื้นฐานแห่งชีวิต

ศิลปะควรสะท้อนความชัดเจนของชีวิต และควรรับใช้ชีวิต หมายถึง การรับใช้โดยการ พัฒนาความดีงามของชีวิตให้รุกไปข้างหน้า สู่อุบัติภูมิวิสัย ดึงดูด ซึ่งต้องสะท้อนออกมาได้ อย่างตรงต้งและมีพลัง โดยต้องมีแนวคิดอันเป็นประโยชน์ และทรงพลังเป็นธาตุ

ศิลปะเป็นเรื่องของความเป็นจริงและความเป็นจริงนั้น คือ ความงาม ซึ่งย่อมมีทั้ง ความอัปลักษณ์และความดีงาม ศิลปะจะมีความงามมากหรือน้อยอยู่ที่สามารถสะท้อนความ อัปลักษณ์และความดีงามของชีวิตได้ชัดเจนมากน้อยเพียงใด

จากปรัชญาแนวคิดเหล่านี้ ข้าพเจ้าได้นำมา สำนวณ ตรวจสอบ พิจารณาแนวคิดของ ตนเอง เพื่อให้เข้าใจต่อการสร้างรูปแบบและแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานได้ตรงตาม วัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายของการแสดงออก โดยทัศนคติที่ข้าพเจ้าเห็นถึงความสำคัญ รู้สึก สอดคล้องด้วย คือ ศิลปะต้องแสดงออกทางความคิด อารมณ์ ความรู้สึก ส่วนที่อยู่ภายในของชีวิต ออกมา สะท้อนแนวคิดแง่มุมทางสังคม ให้สังคมได้ตระหนักถึงปัญหาที่เป็นความจริง ทั้งส่วนของ ความอัปลักษณ์และส่วนของความดีงามที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน

การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์

ที่มาของแนวความคิดในการสร้างสรรค์

ข้าพเจ้าได้สัมผัสรับรู้เหตุการณ์เรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ที่อาศัยอยู่ สิ่งที่สร้างความสะเทือนใจให้แก่ข้าพเจ้าเป็นอย่างยิ่ง คือ การที่ต้องสูญเสียชีวิตผู้บริสุทธิ์ทั้งชาวไทยมุสลิม และชาวไทยพุทธ ซึ่งเป็นการสูญเสียที่ยิ่งใหญ่ทางสังคม หลายชีวิตหลายครอบครัวต้องเผชิญกับภาวะแห่งความทุกข์โศก เจ็บปวดและหดหู่ ด้วยต้องสูญเสียผู้อันเป็นที่รักไป นอกจากนี้ยังมีเหตุการณ์ โรงเรียนถูกเผาทำลาย ครู นักเรียน ได้รับความเดือดร้อน ชีวิตครูต้องตกอยู่ในภาวะอันตราย นักเรียนไม่มีโรงเรียนให้เรียนหนังสือ ชีวิตและสังคมภายใต้สถานการณ์ความไม่สงบที่เกิดขึ้นนี้ ต้องตกอยู่ในภาวะความไม่แน่นอน ความหวาดกลัว ความหวาดระแวง เป็นปัญหาในการดำเนินชีวิต

ภาพครอบครัวต้องสูญเสียสมาชิก พ่อแม่ต้องสูญเสียลูก ภรรยาต้องสูญเสียสามี ลูกต้องสูญเสียพ่อ และนักเรียนต้องสูญเสียโอกาสที่ดีทางการศึกษา เป็นสิ่งที่ข้าพเจ้าสัมผัสรับรู้ เกิดความรู้สึกเห็นอกเห็นใจต่อสภาพชีวิตของเขาเหล่านั้น

สิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นและดำเนินไปนี้ ล้วนทำให้เกิดคำถามขึ้นในใจของข้าพเจ้าว่า ทำไมจึงต้องเป็นเช่นนั้น ทำไมเขาจึงต้องตาย เขาทำผิดอะไร คำถามที่เกิดขึ้นเป็นคำถามที่เรารับรู้สาเหตุ แต่เราไม่สามารถที่จะยอมรับต่อสิ่งที่เกิดขึ้นได้ เพราะเป็นสิ่งที่ไม่สมควรจะเกิดขึ้นในสังคมของเรา เหล่านี้สร้างความสะเทือนต่อความรู้สึกนึกคิด ความเจ็บปวด ความกดดันถูกอัดแน่นอยู่ภายใน แม้ชีวิตเขาเหล่านั้นมิได้มีความเกี่ยวข้องเป็นญาติมิตรกับข้าพเจ้าโดยตรง แต่ความรู้สึกแห่งความสูญเสีย ความเศร้าหมอง ความหดหู่ ก็ยังเกิดขึ้นและมีผลกระทบต่องานจิตใจของข้าพเจ้า ด้วยข้าพเจ้ารับรู้ในสำนึกที่ว่า ชีวิตทุกชีวิตมีเลือดเนื้อ มีลมหายใจ มีความเท่าเทียม อาศัยอยู่ร่วมสังคมอันเป็นเสมือนครอบครัวเดียวกัน ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นก็ย่อมส่งผลกระทบต่อความรู้สึกซึ่งกันและกัน

ดังนั้น การสร้างสรรค์ผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์นี้ ข้าพเจ้าจึงได้ศึกษา ทดลอง ค้นหาแนวทางในการสร้างสรรค์ ทั้งทางด้านเนื้อหาเรื่องราว รูปแบบ และเทคนิควิธีการ เพื่อแสดงออกถึงความคิด อารมณ์ ความรู้สึกในลักษณะความทุกข์โศก ความเศร้าหมอง ความหดหู่และความสูญเสีย มุ่งเน้นสะท้อนชีวิตของผู้คนที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยการนำเสนอภาพชีวิตของชาวไทยมุสลิมเป็นประการสำคัญ ด้วยลักษณะรูปลักษณะที่ปรากฏ สามารถสะท้อนให้เห็นแง่มุมทางสังคมท้องถิ่นได้อย่างเด่นชัด

การดำเนินการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์ แบ่งเป็นลำดับ ขั้นตอนได้ดังต่อไปนี้

การศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นขั้นตอนเบื้องต้นของกระบวนการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ เพื่อค้นหาแนวทางและสื่อในการแสดงออก ที่ตรงตามแนวความคิดและได้ผลสัมฤทธิ์ตามความมุ่งหมาย

ในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมระยะนี้ได้ศึกษา ค้นคว้า ข้อมูลจากประสบการณ์ตรง โดยการสัมภาษณ์บุคคล สภาพชีวิต สภาพสังคม วัฒนธรรม ศาสนา จากสภาวะแวดล้อมสถานที่จริงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นประสบการณ์ที่สำคัญยิ่ง มีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิดของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าเฝ้าสังเกตสภาพชีวิต เพื่อให้เห็นถึงชีวิตของผู้คนในสังคม ที่ต้องเผชิญกับความทุกข์โศก เศร้าหมอง เจ็บปวดและหดหู่ ทำให้เกิดความเห็นอกเห็นใจ มีความรู้สึกร่วมไปกับชีวิตของเขาเหล่านั้นด้วย

การศึกษาวិเคราะห์ข้อมูล ทั้งจากภาวะทางสังคมและภาวะภายในของตนเอง อย่างคิดใคร่ครวญและจริงจัง ก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ ถึงเนื้อหาสาระสำคัญที่สามารถนำไปสู่การค้นหาแนวทางทั้งทางด้านเนื้อหาเรื่องราว รูปแบบ เทคนิควิธีการในการสร้างสรรค์ได้ในลำดับต่อไป

การประมวลความคิดและการกำหนดรูปแบบ

การสร้างสรรค์ผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์ ข้าพเจ้าได้รับสิ่งเร้าทางอารมณ์ ความรู้สึก จากภายในและภายนอกที่ต้องการแสดงออกถึงความทุกข์เศร้า ความสลดหดหู่ สะท้อนถึงชีวิต และสังคมอันเป็นปัญหาอยู่ในปัจจุบัน นำเสนอภาพชีวิตของผู้คนที่ได้รับผลกระทบจากปัญหา สังคมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อแสดงถึงเนื้อหาสาระแห่งชีวิตของบุคคลและของสังคม ที่ต้อง เผชิญกับความสูญเสีย เป็นการแสดงความจริงจากรูปลักษณ์ภายนอก นำไปสู่การสะท้อนความ จริงที่อยู่ภายใน โดยอาศัยภาพชีวิตที่แสดงรูปลักษณ์แบบชาวไทยมุสลิมถ่ายทอดตามความคิด ความรู้สึกและทัศนคติส่วนตัว เป็นผลงานจิตรกรรมมีลักษณะรูปแบบเหมือนจริง

การสร้างแบบร่าง

นำสาระสำคัญที่ได้จากการประมวลข้อมูลพื้นฐานมาผสมผสานกับทัศนคติและ ประสบการณ์ส่วนตัว สร้างเป็นแบบร่างผลงาน ขั้นตอนได้ศึกษาแง่มุมต่าง ๆ ทั้งทางด้านความคิด ความรู้สึก และรายละเอียดเกี่ยวกับเนื้อหาผลงานด้วยวิธีการวาดเส้น

แบบร่างเป็นการค้นหาโครงสร้างองค์ประกอบในการสร้างสรรค์ผลงาน โดยรูปทรง สำคัญที่ใช้สื่อความหมายคือ รูปทรงคน และรูปทรงคนนี้ข้าพเจ้าได้นำมาวิเคราะห์ เพื่อเลือกสรรใน การสร้างแบบร่างตามความเหมาะสม สอดคล้องกับเนื้อหา รูปแบบ และเทคนิควิธีการในการ แสดงออก อาทิเช่น การพิจารณาถึงกลุ่มคน เพศ วัย บุคลิกลักษณะ อากัปกริยา และพฤติกรรม ต่าง ๆ เป็นต้น

เมื่อได้โครงสร้างส่วนรวมตรงตามความต้องการ เพื่อให้แบบร่างเป็นต้นแบบของ ความคิดที่สมบูรณ์ จึงต้องกำหนด สี น้ำหนัก ให้อย่างคร่าว ๆ ให้สอดคล้อง โดดเด่นกับความรู้สึก มากที่สุด

วิธีการสร้างแบบร่างจึงเป็นการแปลความหมายของความคิด ความรู้สึกให้ปรากฏเห็น เป็นรูปร่างออกมา เป็นการแก้ปัญหา พัฒนา ปรับปรุง ระยะเบื้องต้นก่อนจะนำไปสู่การสร้างสรรค์ ผลงานจริง

การสร้างสรรค์ผลงานจริง

จากแบบร่างที่ได้กลั่นกรอง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการศึกษา มุมมองทั้งส่วนของโครงสร้าง และองค์ประกอบ อาทิเช่น รูปทรง สี น้ำหนัก พื้นที่ว่างและเทคนิควิธีการของการสร้างสรรค์ที่ กำหนดไว้อย่างชัดเจน นำมาสู่การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม เทคนิคสีอะคริลิก รูปแบบแนว เหมือนจริง ด้วยการแสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึก ลักษณะทุกขโศก เศร้าหมอง หดหู่ สะท้อน

ภาพชีวิตจากปัญหาสังคมปัจจุบัน และระหว่างขั้นตอนการสร้างสรรค์ สามารถที่จะปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม ลดทอน เพื่อให้ผลงานจิตรกรรมมีความสมบูรณ์มากที่สุด

ทัศนธาตุในการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์ เป็นการแสดงออกทางความคิด อารมณ์ความรู้สึก โดยการใช้คุณลักษณะของทัศนธาตุทางศิลปะดังต่อไปนี้

1. รูปทรง (Form)

ข้าพเจ้าใช้รูปทรงคน ที่แสดงรูปลักษณะแบบชาวไทยมุสลิมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นสื่อแสดงเนื้อหาสาระทางความคิด อารมณ์ความรู้สึก สะท้อนภาพชีวิตและภาพสังคมปัจจุบัน

นำเสนอรูปทรงทั้งในแบบบุคคลและกลุ่มบุคคล เน้นแสดงอารมณ์ความรู้สึกผ่านใบหน้า ท่าทาง บุคลิกลักษณะและพฤติกรรมต่าง ๆ ภาพที่แสดงรูปทรงแบบเฉพาะบุคคลให้ผลทางความรู้สึกถึงความเจ็บเหงา อ้างว้าง โดดเดี่ยว เสมือนกับการต้องเผชิญความทุกข์เพียงลำพัง เป็นการนำเสนอภาพชีวิตที่เจาะลึกไปยังชีวิตเฉพาะบุคคล ภาพที่แสดงรูปทรงแบบกลุ่มบุคคล แม้บุคคลจะมีความแตกต่างทางกายภาพ แต่อารมณ์ความรู้สึกที่แสดงออกผ่านใบหน้า ท่าทาง สอดคล้องเป็นเอกภาพเดียวกัน เป็นการสะท้อนเน้นย้ำให้เห็นและรู้สึกถึงสภาพชีวิต สภาพสังคม ที่ต้องตกอยู่ในภาวะความรู้สึกแบบเดียวกัน เป็นการนำเสนอภาพชีวิตในมุมมองแบบส่วนรวม รูปทรงที่ใช้ในการแสดงออก ได้แก่ รูปทรงของผู้หญิงไทยมุสลิม ลักษณะรูปทรงถ่ายทอดรูปแบบเหมือนจริง สะท้อนถึงชีวิตและสังคมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ สอดคล้องกับแนวความคิดและความมุ่งหมายในการแสดงออก

2. สี น้ำหนัก (Color and Tone)

สีที่ใช้สื่อความหมายจะสอดคล้องกับการแสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึกและรูปแบบการนำเสนอ โดยการใช้จิตวิทยาของสี โทนสี ซึ่งบรรยากาศที่ครอบคลุมด้วยการใช้ค่าน้ำหนักของสีดำ สามารถแสดงออกถึง ความทุกข์โศก ความเศร้าหมอง ความหดหู่ ความกดดัน ให้เกิดขึ้นภายในภาพได้

3. พื้นที่ว่าง (Space)

พื้นที่ว่างรอบรูปทรงคน เป็นพื้นที่ที่ครอบคลุมด้วยบรรยากาศค่าน้ำหนักของสีแบบมืดทึบ ให้ความรู้สึกหนักแน่น เจียบขรึม กดดัน ลึกลับ พื้นที่ว่างสร้างความหมายและช่วยเน้นความสำคัญของรูปทรงให้เด่นชัด

องค์ประกอบ (Composition)

การผสมผสานแนวความคิดและรูปแบบในการแสดงออก ได้กำหนดให้องค์ประกอบของภาพมีลักษณะเรียบง่าย ไม่สลับซับซ้อน แสดงออกอย่างตรงไปตรงมา ผลงานจิตรกรรมชุดนี้จึงได้ลดทอนองค์ประกอบของภาพเหลือเพียง ส่วนที่เป็นสาระสำคัญได้แก่ รูปทรงและพื้นที่ว่าง ทั้งนี้ การสร้างสรรค์ผลงานข้าพเจ้าได้คำนึงถึง "จังหวะ" ในการจัดวางองค์ประกอบ เพื่อส่งเสริมเน้นให้รูปทรงและพื้นที่ว่าง ทำงานร่วมกันอย่างลงตัว สามารถสื่อความหมายและแสดงเนื้อหาสาระได้มากที่สุด

เทคนิควิธีการสร้างสรรค์

ผลงานจิตรกรรมชุดนี้มีลักษณะรูปแบบเหมือนจริง กล่าวคือ รูปทรงคนแสดงความเป็นจริง ตามหลักกายวิภาคของคน ส่วนโครงสร้างองค์ประกอบและบรรยากาศของภาพถูกจัดสรรและกำหนดขึ้นสอดคล้องกับแนวความคิดและความมุ่งหมายในการแสดงออก

รูปทรงคนโครงสร้างส่วนรวมแสดงแบบเหมือนจริง ใช้วิธีการแต่งแต้ม ระบายสี ด้วยพู่กันขนาดเล็ก ค่อย ๆ ทับซ้อนเติมเต็มรูปทรงจนมีความสมบูรณ์ พื้นที่ว่างระบายด้วยสีที่มีค่าน้ำหนักมืดหนาทึบ ที่แปรปรวนเรียบไม่แสดงร่องรอย สร้างให้พื้นที่ว่างมีความนิ่งลึก ด้วยค่าน้ำหนักของสีดำ

ลักษณะบรรยากาศที่ถูกกำหนดขึ้นเกิดจาก การประสานกันของสีและค่าน้ำหนัก การใช้จิตวิทยาของสีและเทคนิควิธีการแต่งแต้มระบายแบบเรียบง่าย สร้างให้เกิดความนิ่ง เงียบขรึม ลึกลับ กดดัน สอดคล้องกับเนื้อหาสาระการแสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึกถึง ความทุกข์โศก เศร้าหมอง หดหู่และสูญเสีย ด้วยลักษณะเทคนิควิธีการดังกล่าวสามารถแสดงมุมมองทางความคิดให้เห็นเป็นรูปธรรม เกิดคุณค่าทางศิลปะที่สะท้อนอารมณ์ความรู้สึกในเชิงลบ

การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์

ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ช่วงที่ 1

เป็นผลงานจิตรกรรมที่นำเสนอภาพชีวิตของผู้หญิงมุสลิม เป็น “หญิงหม้าย” บุคคลกลุ่มนี้เป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่ต้องสูญเสียสามีอันเป็นที่รัก เน้นความสำคัญของกลุ่มบุคคลที่เป็นชาวบ้าน ด้วยกลุ่มบุคคลดังกล่าวนี้ นอกจากต้องเผชิญกับภาวะทางจิตใจ ยังต้องต่อสู้ ต้านรน ประคับประคองชีวิต ฐานะของตนเอง และครอบครัวให้ดำเนินไปอย่างปกติสุข ในสังคมและโลกปัจจุบันอย่างอ้ากว้าง โดดเดี่ยว ข้าพเจ้าสะท้อนใจต่อความรู้สึกที่ได้รับรู้ เกิดความเห็นอกเห็นใจต่อเขาเหล่านั้น จึงเป็นที่มาของแรงบันดาลใจที่ต้องการสะท้อนภาพชีวิตและภาพสังคม อันเป็นปัญหาในช่วงระยะเวลาปัจจุบัน สื่อแสดงด้วยรูปทรงของผู้หญิงมุสลิมบรรยากาศของสี และการจัดวางองค์ประกอบที่ลดทอนให้มีรูปแบบเรียบง่าย

นำเสนอเป็นชุดผลงาน ภาพจิตรกรรม จำนวน 4 ชิ้น จัดวางภาพแต่ละภาพให้มีจังหวัดเท่ากันเป็นช่อง ๆ ภาพแต่ละภาพแสดงอารมณ์ความรู้สึกเดียวกัน แต่ต่างกันตรงบุคลิกลักษณะเฉพาะบุคคล ได้แก่ อายุ วัย มุมมองของรูปทรง อาทิเช่น มุมมองด้านหน้า ด้านหลัง ด้านข้าง ซ้ายขวา เป็นต้น เรียงลำดับภาพตามความเหมาะสม รูปแบบวิธีการนำเสนอและการวางองค์ประกอบแบบซ้ำ ๆ กันนี้ มีแนวคิดต้องการสะท้อนแง่มุม ให้เห็นถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างซ้ำแล้วซ้ำอีก เน้นย้ำความรู้สึกในภาวะเดียวกัน

ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ช่วงที่ 2

นำเสนอเนื้อหาเรื่องราวเกี่ยวกับภาพชีวิตของกลุ่มนักเรียนมุสลิม ซึ่งเป็นบุคคลอีกกลุ่มที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความรุนแรง โรงเรียนถูกเผาทำลาย เป็นการสูญเสียที่เกี่ยวข้องด้วยสภาพทางจิตใจ การเสียโอกาสทางการศึกษาและโอกาสของชีวิตที่ดั่งาม

ผลงานแสดงแนวความคิด และเทคนิควิธีการในการสร้างสรรค์ที่พัฒนาต่อเนื่องมาจากผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์ ช่วงที่ 1 ต่างกันด้วยเรื่องราวการนำเสนอ ซึ่งได้เน้นภาพกลุ่มนักเรียนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ข้าพเจ้ามีแนวคิด ว่า นักเรียนเหล่านี้ไม่มีห้องเรียนไม่มีโรงเรียนให้เรียนหนังสือ แต่ห้องเรียนที่ยิ่งใหญ่คือห้องเรียนแห่งชีวิต ดังนั้นสิ่งแวดล้อมรอบตัวจึงเปรียบเสมือนห้องเรียนและโรงเรียน สิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในห้องเรียนก็คือ บทเรียนให้เรียนรู้ เป็นการเรียนรู้ด้วยชีวิต ดังกล่าวนี้อันเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมชุดนี้

ปัญหาในการสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์

ปัญหาที่เกิดขึ้นในการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ เกิดจากการที่บทบาทของรูปทรงคนทำให้ภาพเป็นการเล่าเรื่องราวมากเกินไป การแสดงออกทางอารมณ์ความรู้สึก อันเป็นสาระสำคัญของภาพจึงมีความสำคัญลดน้อยลง

ปัญหาทางด้านทักษะ ความชำนาญในการเขียนภาพคน ลักษณะรูปแบบเหมือนจริง ยังขาดประสบการณ์และมีมือ การถ่ายทอดความรู้สึกยังไม่เพียงพอ ผลงานจึงไม่สามารถแสดงความเข้มข้นถึงเนื้อหาสาระทางอารมณ์ ความรู้สึก และการสะท้อนถึงชีวิตของบุคคลและสังคมอย่างสมบูรณ์เต็มที่ ดังนั้นการแก้ไขปัญหของผลงานระยะนี้ จึงจำเป็นต้องพัฒนา ฝึกทักษะฝีมือการเขียนภาพคนให้มีความสมบูรณ์จนเกิดความชำนาญยิ่งขึ้น ด้วยวิธีการวาดเส้นและวิธีการระบายสี เทคนิคสีอะคริลิค ควบคู่กัน ปัญหาดังกล่าวนี้นี้ต้องอาศัยระยะเวลา ความเพียรพยายาม และความอดทน ในการพัฒนาตนเอง เพื่อให้การสร้างสรรค์ผลงานสามารถแสดงออกได้ตรงตามแนวความคิดและความมุ่งหมาย จากการแนะนำ การวิจารณ์ของอาจารย์ที่ปรึกษา คณาจารย์ในภาควิชาศิลป์ไทย ทำให้เข้าใจและมองเห็นปัญหาที่ชัดเจนขึ้น ได้ทำการแก้ไขปัญหได้ในระดับหนึ่ง และเป็นแนวทางการสร้างสรรค์ผลงานในระยะต่อไป

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

การพัฒนารูปแบบและการคลี่คลายผลงาน

จากการศึกษาเรียนรู้และการค้นคว้าทดลองอย่างจริงจังต่อเนื่อง ได้พัฒนาแก้ไขปัญหาจากผลงานในชุดก่อนวิทยานิพนธ์ นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางรูปแบบและเทคนิควิธีการในการสร้างสรรค์เป็นผลงานชุดวิทยานิพนธ์ แต่คงไว้ซึ่งเนื้อหาเรื่องราวทางความคิด อารมณ์ ความรู้สึก และทัศนคติส่วนตนในการแสดงออก กล่าวคือ ผลงานยังคงนำเสนอเนื้อหาเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตและความสูญเสีย โดยการแสดงออกถึงภาวะอารมณ์ความรู้สึก ในลักษณะความทุกข์โศก ความเศร้าหมอง ความหดหู่ ความกดดัน สะท้อนความเป็นจริงของชีวิตและสังคม แง่มุมหนึ่งในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ อันเป็นปัญหาที่เกิดขึ้น ณ ปัจจุบันนี้

ผลงานชุดวิทยานิพนธ์ได้ถูกพัฒนา คลี่คลาย อย่างเข้มข้น มีความลึกซึ้งทางอารมณ์ ความรู้สึก ด้วยผลงานมีลักษณะรูปแบบเป็นสัญลักษณ์ทางความคิด ความรู้สึก องค์ประกอบของภาพเป็นไปในลักษณะที่ความจริงถึงจินตนาการ ทำให้ผลงานรู้สึกมีพลัง มีจิตวิญญาณ ปลูกเร้ากระตุ้นความรู้สึกของผู้ดูได้ลึกซึ้ง กินใจ และมีความน่าสนใจมีรูปแบบเฉพาะตนมากกว่าผลงานช่วงระยะเริ่มต้น สามารถแสดงออกได้ตรงตามแนวความคิด ความมุ่งหมาย ชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งสามารถวิเคราะห์เปรียบเทียบให้เห็นพัฒนาการพอสังเขปได้ดังต่อไปนี้

ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์

1. ผลงานมีลักษณะรูปแบบเหมือนจริง นำเสนอเนื้อหาเรื่องราวเกี่ยวกับภาพชีวิต ภาพสังคม ในแง่มุมของปัญหาบางส่วนทางสังคมพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ แสดงออกด้วยภาพบุคคลหรือกลุ่มบุคคล ที่ต้องเผชิญกับภาวะความสูญเสีย ได้แก่ ภาพชีวิตของหญิงหม้าย ภาพชีวิตของนักเรียน เป็นต้น

2. รูปทรง ใช้รูปทรงคนเป็นรูปทรงผู้หญิงที่มีรูปลักษณะแบบชาวไทยมุสลิม ทั้งในส่วนบุคคลและกลุ่มบุคคล เพื่อสื่อความหมายทางความคิด อารมณ์ ความรู้สึก ทศนคติส่วนตน สะท้อนถึงชีวิตและสังคม ในจังหวัดชายแดนภาคใต้

3. เทคนิควิธีการ เป็นการประสานกันระหว่าง โครงสร้างองค์ประกอบของภาพ เน้นรูปทรงคนเป็นสาระสำคัญ การใช้จิตวิทยาของสี โทนสี สื่อความหมายทางความคิด อารมณ์ ความรู้สึก และการระบายสีด้วยเทคนิคสีอะคริลิค แต่งแต้มด้วยที่พู่กันขนาดเล็ก ทับซ้อนจนภาพมีความสมบูรณ์

ผลงานวิทยานิพนธ์

1. ผลงานมีลักษณะรูปแบบเป็นสัญลักษณ์ทางความคิด ความรู้สึก นำเสนอเนื้อหาเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตและความสูญเสีย เพื่อแสดงออกถึงอารมณ์ ความรู้สึก และทัศนคติส่วนตน อันเป็นผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นสาระสำคัญ

2. รูปทรง ใช้รูปทรงเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย วัตถุสิ่งของแบบชาวไทยมุสลิม เป็นสื่อแสดงความหมายทางความคิด ความรู้สึก เป็นสัญลักษณ์แทนตัวบุคคล และชีวิตที่จากไปอีกด้วย

3. เทคนิควิธีการ องค์ประกอบของภาพเป็นแบบกึ่งความจริงกึ่งจินตนาการ มีการใช้ค่าน้ำหนักต่าง ๆ แบบขาวกับดำ การประสานอ่อนแก่ของความสว่าง ความสลัว ความมืด และการใช้จิตวิทยาของสี สร้างให้เกิดบรรยากาศเพื่อสื่อความหมายทางความคิดและความรู้สึกถึงลักษณะภาวะแห่งความสูญเสีย

จากประสบการณ์การสร้างสรรค์ผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์ ผู้การพัฒนาศิลป์กลายเป็นผลงานชุดวิทยานิพนธ์ที่มีลักษณะรูปแบบเฉพาะตน สามารถแสดงออกได้อย่างชัดเจนและลงตัวตรงตามแนวความคิดความมุ่งหมายในการสร้างสรรค์ ซึ่งมีลำดับขั้นตอนและกระบวนการแสดงให้เห็นได้ดังต่อไปนี้

การดำเนินการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานชุดวิทยานิพนธ์ แบ่งเป็นลำดับ ขั้นตอนได้ดังต่อไปนี้

การศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูล

การสร้างสรรค์ผลงานชุดวิทยานิพนธ์ ข้าพเจ้าได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูล ต่อเนื่องจาก ประสบการณ์การสร้างสรรค์ผลงานในระยะเริ่มต้น เพื่อเป็นการแก้ไข พัฒนา สำหรับการค้นหา แนวทางและสื่อในการแสดงออกรูปแบบใหม่ ซึ่งข้อมูลที่ได้เพิ่มเติม ได้แก่

1. ข้อมูลเกี่ยวกับรูปลักษณะทางวัฒนธรรม ศาสนา สังคม

เป็นข้อมูลพื้นฐานที่ส่งอิทธิพลต่อแนวความคิด รูปแบบ เทคนิควิธีการและการเลือก สื่อที่ใช้ในการแสดงออกโดยตรง จากการศึกษา ค้นคว้าและการใช้ชีวิตอยู่ในพื้นที่จังหวัดชายแดน ภาคใต้ ทำให้ข้าพเจ้าเรียนรู้ถึง วิถีชีวิต วิถีสังคม และค่านิยม วัฒนธรรม ประเพณี ของชาวไทย มุสลิมซึ่งล้วนมีความสนิทแนบแน่นเป็นหนึ่งเดียวกับวิถีทางศาสนา รูปลักษณะของชีวิตภายนอกที่ ปรากฏ เป็นสิ่งสะท้อนให้เห็นถึงจิตวิญญาณ ความเชื่อ ความศรัทธา ทศนคติที่ดั่งามต่อศาสนา และชีวิต เป็นรูปลักษณะที่อยู่ภายใน อาทิเช่น วัฒนธรรมการแต่งกาย มีความสอดคล้องกับความ เชื่อทางศาสนาและยังแสดงเอกลักษณ์ทางสังคม ดังนั้น ข้าพเจ้าจึงให้ความสำคัญกับวัฒนธรรม ส่วนนี้ ด้วยมีอิทธิพลต่อรูปแบบและเป็นสื่อในการสร้างสรรค์ ที่ต้องการให้ผลงานแสดงเอกลักษณ์ เชื่อมโยงกับวัฒนธรรมท้องถิ่น

2. ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนศิลป์

ทัศนธาตุ คือ โครงสร้างสำคัญในการสร้างสรรค์ เป็นตัวกำหนดโครงสร้าง องค์ประกอบส่วนรวม และลักษณะรูปแบบของผลงาน เพื่อสื่อแสดงความคิด อารมณ์ ความรู้สึก ทัศนธาตุต่างๆ ที่ใช้ ได้แก่ รูปทรง (เป็นรูปทรงเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย วัตถุสิ่งของ) น้ำหนัก สี (เป็น แบบสีเอกรงค์ด้วยโทนขาว ดำ) เส้น (เส้นโครงสร้างหลักเป็นเส้นนอนกับเส้นตั้ง) พื้นที่ว่าง (แสดง ความหมาย ความรู้สึก และเน้นความสำคัญให้แก่รูปทรง) มิติ (เป็นมิติ เรียบง่าย ไม่สลับซับซ้อน) เป็นต้น ทัศนธาตุในแต่ละส่วนต้องประสานกันอย่างมีเอกภาพ สัมพันธ์สอดคล้องกับแนวความคิด การแสดงออกจึงจำเป็นต้องศึกษา ค้นคว้าและทดลอง เพื่อหาสิ่งที่เป็นสาระสำคัญให้มากที่สุด สำหรับการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้

การประมวลความคิดและการกำหนดรูปแบบ

แนวทางการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมของข้าพเจ้า ซึ่งได้แสดงลักษณะรูปแบบในเชิงสัญลักษณ์ทางความคิด อารมณ์ ความรู้สึก เป็นการแปลความหมายที่มาจากความเป็นจริงของปัญหาในสังคม ผสมผสานกับทัศนคติและจินตนาการส่วนตัว มุ่งเน้นการสื่อความหมายทางความคิด ความรู้สึก ที่มีพลัง มีจิตวิญญาณ ให้ปรากฏรูปลักษณะออกมา สามารถรู้สึกรับรู้ได้ ถ้ายทอดเป็นผลงานจิตรกรรมรูปแบบเฉพาะตน

การสร้างแบบร่าง

ก่อนจะปรากฏเป็นผลงานวิทยานิพนธ์ที่มีลักษณะรูปแบบเฉพาะตนได้นั้น ข้าพเจ้าได้อาศัยประสบการณ์ ตลอดจนปัญหาและการแก้ไขปัญหา จากการสร้างสรรค์ผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์ มาวิเคราะห์หากลักรอง พิจารณาทั้งในส่วนที่ดีและส่วนที่ด้อย เพื่อนำมาเป็นข้อมูลสำหรับการค้นหาแนวทางและสื่อในการแสดงออกรูปแบบใหม่ โดยการทดลอง ปรับปรุง แก้ไขผลงานในขั้นตอนการสร้างแบบร่าง ขั้นตอนนี้ข้าพเจ้าถือว่าเป็นส่วนสำคัญต่อการพัฒนาผลงานให้ก้าวหน้า ซึ่งได้แบ่งลำดับระยะเวลาของการทดลอง ค้นคว้า ออกเป็น 3 ช่วงดังนี้

แบบร่างช่วงที่ 1 เป็นการสร้างแบบร่างที่พัฒนาต่อเนื่องมาจากผลงานในระยะเริ่มต้น รูปทรงคนยังคงเป็นองค์ประกอบสำคัญของภาพ โดยเฉพาะรูปทรงของผู้หญิงมุสลิม และมีการทดลองปรับเปลี่ยนด้วยการเพิ่มเติมรูปทรงของเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย วัตถุสิ่งของต่าง ๆ เข้าร่วม สร้างองค์ประกอบให้สัมพันธ์เชื่อมโยงกับรูปทรงผู้หญิง ลักษณะบุคลิก ท่าทาง อาการของผู้หญิง อยู่ในภวังค์ของความโศกเศร้า ที่ต้องสูญเสียสามี หรือลูก หรือพ่อของตน สิ้นและบรรยากาศของภาพ แสดงออกถึงความรู้สึกเศร้าหมอง สลดหดหู่ ผลงานยังคงลักษณะรูปแบบเหมือนจริง

ปัญหาที่เกิดขึ้นในการสร้างแบบร่างระยะนี้ คือ การแสดงรูปทรงผู้หญิงร่วมกับรูปทรงเสื้อผ้า ยิ่งทำให้ผลงานเป็นภาพเล่าเรื่องมากเกินไป เมื่อดูภาพแล้วสามารถรับรู้และเข้าใจเรื่องราวได้ทันที ผู้ดูไม่ต้องใช้ความคิดในการดู ผลงานขาดชั้นเชิงและกลวิธีที่แยบยลในการนำเสนอ ซึ่งหากจะให้เป็ศิลปะที่ดีแสดงออกได้ตรงตามความมุ่งหมาย ผลงานต้องแสดงเนื้อหาสาระทางอารมณ์ ความรู้สึก ด้วยตัวมันเอง ต้องทำให้ผู้ดูเกิดความคิดเกิดจินตนาการ และต้องมีพลังไปกระตุ้นปลุกเร้า สติปัญญา สำนึกของผู้ดูได้ จากปัญหาดังกล่าวนี้นี้เป็นข้อมูลที่ผลักดันให้เกิดการพัฒนา แก้ไข แบบร่างในระยะต่อไป

แบบร่างช่วงที่ 2 แบบร่างระยะนี้เป็นการแก้ไขปัญหาจากระยะแรก ข้าพเจ้าทดลองปรับเปลี่ยนแนวคิดในการนำเสนอโดยไม่ใช้ รูปทรงคน เป็นสื่อในการแสดงออก แต่ได้คลี่คลายโดยการให้รูปทรงของเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย วัตถุสิ่งของต่าง ๆ แบบชาวไทยมุสลิม เพื่อสื่อแสดงแทนตัวบุคคลและชีวิต ผลงานจึงมีลักษณะรูปแบบเป็นสัญลักษณ์ทางความคิด ความรู้สึก โครงสร้างองค์ประกอบเป็นแบบกึ่งความจริงกึ่งจินตนาการ ทำให้ไม่เป็นภาพแบบเล่าเรื่องราวอย่างช่วงระยะแรก รูปแบบดังกล่าวสามารถสื่อแสดงถึงอารมณ์ ความรู้สึก ได้ตรงตามความมุ่งหมายมากขึ้น และแบบร่างช่วงระยะนี้ยังคงสืบเพื่อสื่อความหมายทางความคิด ความรู้สึก อย่างช่วงระยะแรก

แบบร่างช่วงที่ 3 เมื่อได้รูปแบบและแนวทางที่ชัดเจนขึ้น จากการแก้ไขปัญหทั้ง 2 ช่วงระยะที่ผ่านมา ข้าพเจ้าได้ทดลอง คลี่คลายแบบร่างผลงานให้ก้าวหน้าโดยการลดทอนเพิ่มเติม ทั้งในส่วนของรูปทรงและโครงสร้างองค์ประกอบ เพื่อค้นหาความลงตัวให้มากที่สุด และในระแวงเวลาดังกล่าวนี้ข้าพเจ้าได้พิจารณาถึงความสำคัญของการใช้สี โดยได้ทดลองปรับเปลี่ยนไปสู่การใช้ค่าน้ำหนักอ่อนแก่แบบขาวกับดำ แทนการใช้สีส้น เพื่อให้คุณค่าทางน้ำหนักและสีสามารถสื่อความหมายสอดคล้องกับรูปแบบและแนวความคิดในการแสดงออก

การพัฒนา แก้ไข ปรับปรุง แบบร่างตลอดทุกช่วงระยะเวลาซึ่งเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะแบบร่างเป็นต้นแบบของความคิด เป็นช่วงของการแก้ไขปัญหในเบื้องต้น ทั้งทางด้านเนื้อหาเรื่องราว รูปแบบ และเทคนิควิธีการ เพื่อเป็นแนวทางไปสู่การสร้างสรรคผลงานจริงในลำดับต่อไป

การสร้างสรรคผลงานจริง

จากการค้นคว้า ทดลอง อย่างจริงจังได้พัฒนาแนวคิดและรูปแบบในการแสดงออกจนได้แบบร่างที่มีความชัดเจนและลงตัว นำไปสู่การสร้างสรรคผลงานจิตรกรรมด้วยเทคนิคสีอะคริลิคแสดงเนื้อหาเรื่องราวและแนวความคิดที่ต่อเนื่องจากการสร้างสรรคผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์ต่างกันตรงลักษณะรูปแบบและเทคนิควิธีการในการแสดงออก

ทัศนธาตุในการสร้างสรรค

ผลงานสร้างสรรคชุดวิทยานิพนธ์ มีการใช้ทัศนธาตุทางศิลปะในการแสดงออกทางความคิด ความรู้สึก ดังต่อไปนี้

1. รูปทรง (Form)

ข้าพเจ้าได้นำรูปทรงต่าง ๆ มาประกอบกันเป็นโครงสร้างในผลงานจิตรกรรมโดยใช้รูปทรง เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย วัตถุสิ่งของ สื่อแสดงความหมาย เนื้อหาเรื่องราว และเป็นสัญลักษณ์ให้แก่ความคิด อารมณ์ ความรู้สึก ด้วยลักษณะรูปทรงมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับร่างกายมนุษย์ สามารถสื่อแสดงแทนตัวบุคคล หรือชีวิตที่จากไปได้ ทั้งยังสะท้อนเอกลักษณ์รูปแบบ วัฒนธรรมของท้องถิ่น ปรากฏให้เห็นเด่นชัด

รูปทรงดังกล่าวเป็นรูปทรงหลัก ถูกจัดวางผสมกันกับรูปทรงผนังบ้านเป็นพื้นระนาบรองรับ พื้นระนาบแสดงเนื้อหาเรื่องราว สถานที่และมิติ เป็นมิติภายในบ้าน โดยรูปทรงทั้งหมดอาศัยอยู่ในพื้นที่ของบรรยากาศ ด้วยการใช้ค่าน้ำหนักของความสว่าง ความสลัว ความมืดเป็นตัวประสานรวมกันอย่างกลมกลืน

2. น้ำหนัก สี (Tone and Color)

ข้าพเจ้าใช้ค่าน้ำหนักอ่อนแก่ของ “ขาว” กับ “ดำ” เป็นสื่อแสดงความคิดและอารมณ์ความรู้สึก ให้ค่าน้ำหนักของขาวกับดำ เป็นเสมือนแสงกับเงา ซึ่งจะไม่แสดงตามลักษณะความเป็นจริงทางธรรมชาติ รูปแบบขาวกับดำ จึงเป็นลักษณะเด่นสำคัญของภาพ สื่อความหมายสอดคล้องกับแนวความคิดในการแสดงออก

“สี” เป็นสื่อที่ให้ความหมายและความรู้สึก เป็นลักษณะเฉพาะของจิตรกรรมสำหรับผลงานระยะวิทยานิพนธ์ของข้าพเจ้า สีเส้น ไม่ใช่สื่อในการแสดงออก ลักษณะเด่นจึงเกิดจากการใช้ค่าน้ำหนักของ ขาวกับดำ เป็นสำคัญ โครงสร้างสีโดยรวมจึงเป็นสีเอกรงค์ (monochrome) มีสีดำเป็นสีหลัก ด้วยสีดำสามารถสื่อถึงความรู้สึกทุกข โศก เศร้าหมอง หดหู่ ความตาย และความสูญเสียได้ ดังนั้น ขาวกับดำ จึงมีคุณลักษณะแสดงคุณค่าทาง น้ำหนักและสีภายในตัวพร้อมกัน

3. เส้น (Line)

เส้นที่นำมาใช้ในการแสดงออกแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ เส้นโครงสร้างหลักกับเส้นแสดงรายละเอียด เส้นโครงสร้างหลักจะแสดงทิศทางโครงสร้างขององค์ประกอบ เป็นเส้นที่สัมผัสได้ด้วยความรู้สึก มีความสำคัญต่อการสร้างอารมณ์ ความรู้สึกส่วนรวมในผลงาน เส้นแสดงรายละเอียดจะผสมผสานอยู่ในส่วนต่าง ๆ อย่างกลมกลืน ทั้งในรูปทรงและพื้นระนาบ ช่วยสร้างให้ผลงานเกิดความสมบูรณ์

เส้นทุกเส้นมีทิศทางให้ความหมาย ความรู้สึกต่างกัน ในผลงานจิตรกรรมของข้าพเจ้า มีการใช้เส้นนอนและเส้นตั้ง เป็นหลักในการแสดงความรู้สึก

- เส้นนอน ให้ความรู้สึก นิ่ง เงียบ สงบ

- เส้นตั้ง ให้ความรู้สึกมั่นคง แข็งแรง จริงจัง มุ่งมั่น สง่า เรียบขรึม

ลักษณะทิศทางของเส้นเหล่านี้ สังเกตได้จากการจัดวางโครงสร้างขององค์ประกอบรูปทรง ได้แก่ เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย วัตถุสิ่งของพื้นระนาบ ได้แก่ พื้นผนังบ้าน และส่วนรายละเอียดต่าง ๆ ของผลงาน

4. พื้นที่ว่าง (Space)

พื้นที่ว่างก่อให้เกิดจินตนาการเรื่องราว สร้างความสำคัญให้แก่รูปทรงขณะเดียวกันก็แสดงความหมาย ความรู้สึก ภายในตัวเองด้วย พื้นที่ว่างภายในผลงานเกิดจากการประสานของเส้นและระนาบ ทำหน้าที่แสดงเป็นทั้งส่วนของพื้นที่ว่างและส่วนของรูปทรง เป็นรูปทรงผนัง รองรับรูปทรงหลักของภาพ พื้นที่ว่างตรงส่วนนี้ได้ถูกจัดวางองค์ประกอบให้เหมาะสมกับเนื้อหาการแสดงออก สอดคล้องกับแนวความคิดในการสร้างสรรค์

5. มิติ (Dimension)

การผสมผสานระหว่างพื้นที่ว่างกับรูปทรง โดยให้พื้นที่ว่าง หรือพื้นระนาบ (ฝาผนัง) รองรับรูปทรง (เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย วัตถุสิ่งของ) เป็นส่วนผลักดันให้มีมิติเกิดขึ้นภายในภาพ ลักษณะทางกายภาพของผลงานจึงมีมิติที่เรียบง่าย ไม่สลับซับซ้อน และการให้ค่าน้ำหนักอ่อนแก่ของความสว่าง ความสลัว ความมืด เป็นส่วนสำคัญสร้างให้เกิดมิติ โดยส่วนรวมขึ้นในผลงานอีกด้วย

เทคนิควิธีการสร้างสรรค์

เป็นการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมด้วยเทคนิคสีอะคริลิค โดยมีการลดทอนรูปทรง และโครงสร้างองค์ประกอบให้มีความเรียบง่าย ไม่ซับซ้อน

รูปแบบโครงสร้างเกิดจากการประสานกันของค่าน้ำหนักอ่อนแก่ ขาวกับดำ เป็นสำคัญ สร้างบรรยากาศให้เกิดขึ้นภายในภาพ เป็นบรรยากาศที่ถูกกำหนดขึ้นจากภายในตามทัศนคติส่วนตัว และได้กำหนดให้คุณสมบัติของ ค่าน้ำหนักสีขาวเป็นความสว่าง ค่าน้ำหนักสีดำเป็นความมืด สร้างความสำคัญให้จุดเด่นและจุดรองของภาพ จุดเด่นของภาพสร้างค่าน้ำหนักให้รูปทรงมีความสว่างนำสายตาคนดู เห็นรายละเอียดชัดเจน ส่วนจุดรองจะกลมกลืนอยู่ในค่าน้ำหนักเข้ม แสดงรายละเอียดอยู่ในบรรยากาศของความมืด แต่ทั้งนี้การสร้างความสำคัญ ให้แก่จุดเด่นอาจกำหนดให้รูปทรงอาศัยอยู่ในบรรยากาศของเงามืดก็ได้เช่นกัน ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของเนื้อหา และการสื่อความหมาย การแสดงออก

เทคนิคการระบายสี พื้นผิวใบปูด้วยฝ่ามุ้ง เป็นเทคนิควิธีการที่สร้างขึ้นเพื่อช่วยให้การระบายภาพแบบการใช้สีและแบบเนื้อสี ลงเป็นชั้น ๆ บนพื้นภาพสามารถดูดซับควบคุมน้ำหนักสีและสร้างบรรยากาศของภาพได้ดีและง่ายขึ้น การทับซ้อนแต่ละชั้นและการเชื่อมต่อแต่ละน้ำหนัก ทำให้เกิดความกลมกลืนของสีสนิทกันดี และไม่ทำให้น้ำหนักของสีดูแบนจมลงในพื้นภาพ

การระบายสีได้แบ่งเทคนิควิธีการออกเป็น 2 ลักษณะ

ส่วนของพื้นที่ว่าง พื้นระนาบรอบรูปทรง และบรรยากาศโดยรอบของภาพใช้เทคนิควิธีการระบายแบบน้ำสี ผสมสีลักษณะค่อนข้างเหลวเนื้อสีเจือจาง เริ่มระบายจากน้ำหนักสีอ่อนก่อน แล้วค่อยทับซ้อนไปที่ละชั้นจนถึงน้ำหนักที่เข้มข้น และต้องควบคุมน้ำหนักสีให้เรียบสม่ำเสมอ

ส่วนของรูปทรง ใช้วิธีการระบายแบบเนื้อสี ความเข้มข้นของสีจะมีมาก เริ่มระบายจากสีเข้มก่อน แล้วค่อยทับซ้อนที่ละชั้นด้วยน้ำหนักสีอ่อน ซึ่งสลับกับวิธีการแรก ขั้นตอนวิธีการระบายทั้ง 2 ลักษณะนี้ ต้องควบคุมให้ผสมกันอย่างกลมกลืนและประณีต

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

ผลงานชุดวิทยานิพนธ์เป็นการผสมผสานความคิด ความรู้สึก และจินตนาการส่วนตัว เข้ากับเหตุการณ์ทางสังคมปัจจุบัน โดยผลงานต้องแสดงคุณค่าทางด้านศิลปะเป็นประการสำคัญ เบื้องต้น และยังต้องแสดงคุณค่าทางด้านชีวิตและสังคม สะท้อนความเป็นจริงไปพร้อมกันด้วย ทั้งนี้จะให้สมบูรณ์ได้นั้น จึงจำเป็นต้องศึกษา ทดลอง เพื่อค้นหาแนวทางให้สามารถแสดงออกได้ตรงตามความมุ่งหมายดังที่กล่าวมาเบื้องต้น

การสร้างสรรค์จึงต้องอาศัยระยะเวลา และแต่ละช่วงเวลาทำให้เห็นผลการพัฒนาอย่างเป็นลำดับต่อเนื่อง เห็นถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ดังนั้นระยะเวลาในแต่ละช่วงจึงมีความสำคัญต่อการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ ซึ่งสามารถแบ่งช่วงระยะเวลาของการสร้างสรรค์ได้ดังนี้

ผลงานวิทยานิพนธ์ ช่วงที่ 1

ผลงานชุดวิทยานิพนธ์ ช่วงที่ 1 เป็นการถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก ที่ได้รับสิ่งเร้าทางอารมณ์ ความรู้สึก จากภายในและภายนอกที่ต้องการแสดงออกถึงความทุกข์เศร้า ความหดหู่ ผ่านเนื้อหาเรื่องราวเกี่ยวกับ ชีวิตและความสูญเสีย อันเป็นผลกระทบที่เกิดจากเหตุการณ์ปัญหาสังคมในสภาวะแวดล้อมที่อาศัยอยู่ปัจจุบัน ให้ปรากฏรูปแบบลักษณะออกมาสามารถรับรู้ได้

ด้วยรูปแบบการแสดงออกเป็นเชิงสัญลักษณ์ของความคิด ความรู้สึก มีโครงสร้างลักษณะเป็นแบบกิ่งความจริงกิ่งจินตนาการ

การสร้างสรรค์ผลงานในระยะนี้ มุ่งเน้นการผสมกันอย่างกลมกลืน ประณีต ระหว่างรูปทรง น้ำหนัก พื้นที่ว่าง บรรยากาศ ความสว่างความมืด สี เส้น ระบาย โครงสร้างหลักที่สำคัญของภาพประกอบด้วย รูปทรงที่สะท้อนถึงชีวิต สังคม ศาสนา วัฒนธรรม เน้นให้เห็นรูปลักษณะของสังคมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ แบบวิถีชีวิตไทยมุสลิม อาทิเช่น รูปทรงเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย วัตถุสิ่งของต่าง ๆ เป็นต้น รูปทรงเหล่านี้ล้วนเป็นสัญลักษณ์ที่สื่อแสดงแทนตัวบุคคลและชีวิตที่จากไป ซึ่งได้ลดทอน เลือกรูปทรงที่มีเนื้อหาสาระสำคัญในการแสดงออกโดยตรง เพื่อเน้นให้รูปทรงมีพลังเป็นสารที่สามารถสื่อไปถึงความคิด ความรู้สึกและจินตนาการของผู้ดูได้

การใช้จิตวิทยาของสี คำนึงน้ำหนักแบบขาวกับดำ เพื่อเน้นความหมายและสร้างความสะท้อนทางอารมณ์ ความรู้สึก ทั้งยังสะท้อนถึงภาวะความทุกข์เศร้า ความหดหู่ ความเจ็บปวด ความกดดัน ที่อยู่ภายในให้รู้สึกรับรู้ได้ ทำให้ผลงานมีพลัง มีจิตวิญญาณ

และลักษณะเด่นสำคัญในผลงานอีกส่วนหนึ่ง คือ การใช้ความสว่างความมืด เป็นสื่อในการสร้างสรรค์ แสงที่ปรากฏเป็นแสงสว่างในที่มืด ถูกกำหนดขึ้นจากภายในจิตใจ สรรค์แต่งเพื่อเน้นความสำคัญของจุดเด่นและจุดรองในภาพ ความสว่างความมืดเป็นการสื่อความหมายในเชิงจิตวิทยาความคิด ความรู้สึกส่วนตนที่ต้องการแสดงแนวคิดถึง “จิตวิญญาณ” และ “ชีวิต” คือ สิ่งที่บริสุทธิ์ ดำรงซึ่งคุณค่าสูงสุดของมนุษย์ “ถึงแม้ร่างกายจะดับสูญ แต่จิตใจยังใสสว่าง”

จากองค์ประกอบของภาพดังกล่าว ทั้งส่วนที่เป็นโครงสร้างหลักสำคัญและส่วนของรายละเอียด ต้องรวมเป็นเอกภาพเดียวกันเพื่อสื่อแสดงให้รู้สึกถึง ภาวะแห่งความสูญเสียและภาวะความกดดันภายในของข้าพเจ้าเองด้วย ปรากฏเป็นรูปแบบและแนวคิดในการแสดงออกที่มีแนวทางเฉพาะตน โดยทัศนคติเชื่อว่าการแสดงออกในลักษณะรูปแบบดังกล่าวนี้ สามารถให้ผลตามแนวความคิดและความมุ่งหมายในการสร้างสรรค์ที่ชัดเจนลำดับต่อไปได้

ปัญหาในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ ช่วงที่ 1

การสร้างสรรค์ผลงานตั้งแต่ขั้นตอนแรกไปจนถึงขั้นตอนสุดท้าย ย่อมมีปัญหาอุปสรรคเกิดขึ้นอย่างปกติธรรมดาของการทำงาน สำหรับปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นเป็นประสบการณ์ที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ และการหาวิธีการแก้ไขปัญหา พัฒนา และปรับปรุง เพื่อนำไปสู่การสร้างสรรค์ผลงานที่มีความสมบูรณ์ในลำดับต่อไป และปัญหาที่เกิดขึ้นในระยะเวลาดังกล่าวมีดังนี้

ปัญหาที่เกิดจากการค้นคว้าข้อมูลที่นำมาใช้ในการแสดงออก โดยเฉพาะรูปทรงที่เป็น จุดเด่น จุดรอง อันเป็นโครงสร้างสำคัญของภาพ ยังขาดการเลือกสรรรูปทรงที่สามารถสื่อความหมายได้สมบูรณ์ ในการแสดงออกจึงจำเป็นต้อง ค้นคว้าและศึกษาข้อมูล เกี่ยวกับรูปทรงเพิ่มเติม เพื่อให้สามารถถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก และจินตนาการได้ตรงตามความมุ่งหมาย

ปัญหาเกิดจากการจัดวางองค์ประกอบของภาพ การวางตำแหน่งรูปทรง พื้นที่ว่าง ยังไม่สอดคล้องสัมพันธ์กัน ทำให้รูปทรงทั้งจุดเด่นและจุดรองขาดความสำคัญ สื่อความหมายทางความคิด ความรู้สึกได้ไม่เพียงพอ จึงแก้ไขด้วยการทดลองปรับเปลี่ยนการจัดวางองค์ประกอบในลักษณะมุมมองต่าง ๆ อาทิเช่น วิธีการจัดวางองค์ประกอบโดยกำหนดให้จุดเด่นอยู่ในตำแหน่งตรงกึ่งกลางภาพ ทำให้ภาพมีความสมดุล รู้สึกถึงความนิ่ง เงียบขรึม จริงจัง และมีความเรียบง่าย หรือวิธีการจัดวางตำแหน่งรูปทรงไว้ทางด้านใดด้านหนึ่ง ในส่วนด้านซ้าย ขวา หรือด้านบน ล่างของภาพ และให้อีกด้านหนึ่งของภาพเป็นพื้นที่ว่าง ซึ่งจะทำให้พื้นที่ว่างมีความสำคัญทำงานร่วมกับรูปทรง ช่วยให้อารมณ์ความรู้สึกมีความโดดเด่นมากยิ่งขึ้น ขณะเดียวกัน พื้นที่ว่างดังกล่าวก็สามารถสื่อความหมายพร้อมกันอีกด้วย เป็นต้น

ปัญหาเกิดจากการใช้รูปทรง เป็นจำนวนมากและไม่เหมาะสม โดยขาดการลดทอนรูปทรง จนทำให้ภาพเป็นการเล่าเรื่องมากเกินไป ซึ่งแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยการลดทอนรูปทรงให้น้อยลง เน้นรูปทรงที่ให้สาระสำคัญทางความหมาย และความรู้สึก มีความเหมาะสมกับเนื้อหาของภาพโดยตรง

การวิเคราะห์ถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในช่วงการสร้างสรรค์ผลงานชุดวิทยานิพนธ์ ช่วงที่ 1 เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่สำคัญขั้นตอนหนึ่ง การเรียนรู้ในส่วนนี้ได้จากกระบวนการเรียน การสอน การสัมมนา การแนะนำ การวิจารณ์ จากความคิดเห็นของคณาจารย์และอาจารย์ที่ปรึกษา ช่วยให้เข้าใจและเห็นแนวทางในการแก้ปัญหา เมื่อนำมาประมวลผลรวมด้วยกับการคิดวิเคราะห์ ตามความเห็นส่วนตัว จึงได้แก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น สามารถพัฒนาปรับปรุง นำไปสู่การสร้างสรรค์เป็นผลงานชุดวิทยานิพนธ์ที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผลงานวิทยานิพนธ์ ช่วงที่ 2

ผลงานชุดวิทยานิพนธ์ ช่วงที่ 2 ยังคงแสดงแนวความคิดต่อเนื่อง พัฒนามาจากผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์ โดยมีการแก้ไขปัญหาทางด้าน การจัดจังหวะองค์ประกอบของรูปทรง การสร้างค่าน้ำหนัก สี พื้นที่ว่าง บรรยากาศ และความสว่างความมืด ให้มีความละเอียดอ่อนและเข้มข้นทางอารมณ์ ความรู้สึกยิ่งขึ้น เพื่อให้ผลงานมีพลัง มีความลึกซึ้ง กินใจมากที่สุดในการ

แสดงออก ด้วยความมุ่งหมายที่ต้องการให้ผลงานศิลปะเป็นกระจกสะท้อนภาพลักษณะที่เป็นความจริง เป็นความรู้สึกในเชิงลบ ซึ่งเป็นแง่มุมหนึ่งของสังคมที่ตนอาศัยอยู่

ปัญหาในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ ช่วงที่ 2

ปัญหาที่เกิดขึ้นในระยะเวลาดังกล่าวนี้ เป็นปัญหาเกี่ยวกับการจัดองค์ประกอบ ด้วยองค์ประกอบของภาพเป็นไปในลักษณะที่ความจริงถึงจินตนาการ มีการลดทอนรูปทรงจนเหลือแต่รูปทรงที่เป็นสาระสำคัญ จนบางครั้งอาจทำให้ผลงานแต่ละภาพดูซ้ำกัน ดังนั้นจึงมีการแก้ไขปัญหาด้วยการเพิ่ม ลดทอน ปรับเปลี่ยนมุมมองและตำแหน่งของรูปทรงในบางส่วน ทั้งการเลือกสรรรูปทรงในส่วนเด่นและส่วนรองให้มีความแตกต่างกัน การจัดสรรพื้นที่ว่างกับรูปทรงให้สอดคล้องในตำแหน่งต่าง ๆ ภายในพื้นที่ของภาพ เป็นต้น

นอกจากนี้ยังสังเกตเห็นว่า เมื่อผลงานมีการลดทอนรูปทรงจนเหลือน้อย ดังนั้นการประณีตกับการสร้างรายละเอียดของรูปทรง แต่ละรูปทรงมีความสำคัญเช่นเดียวกัน ทำให้การแสดงออกทางความคิด อารมณ์ ความรู้สึก สามารถสื่อความหมายได้สมบูรณ์และชัดเจนยิ่งขึ้น ในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้

สรุปการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

ตลอดระยะเวลาที่ทำการศึกษา ค้นคว้า ผลงานวิทยานิพนธ์ของข้าพเจ้าชุดนี้ ได้มีการทดลอง คลี่คลาย และแก้ไขปัญหของผลงานอย่างต่อเนื่อง สร้างสรรค์ผลงานโดยนำเอาอารมณ์ สะเทือนใจ ความกดดันภายใน ที่มาจากสภาพสังคมในสภาวะแวดล้อมที่อาศัยอยู่ ผสมผสาน สร้างความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึก หัตถ์คนคิด จินตนาการ และวิธีการแสดงออกทางศิลปะ ก่อเกิดจินตภาพของรูปทรงใหม่ในเชิงสัญลักษณ์ โดยแสดงออกเป็นผลงานจิตรกรรมในลักษณะ รูปแบบศิลปะไทยร่วมสมัย

จากรูปแบบการสร้างสรรค์ผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์ พัฒนาต่อเนื่องสู่รูปแบบผลงาน สร้างสรรค์ชุดวิทยานิพนธ์ ที่มีความสมบูรณ์ลงตัวและมีลักษณะเฉพาะตน ทำให้เห็นกระบวนการ ทางความคิดและกระบวนการทางการปฏิบัติ อย่างเป็นลำดับขั้นตอน ตั้งแต่ขั้นตอนเริ่มแรกจนถึง ขั้นตอนสุดท้ายที่สำเร็จลุล่วง ทั้งทางด้านความคิดริเริ่ม การค้นหารูปแบบ แนวความคิดและ เทคนิควิธีการในการแสดงออก เห็นถึงปัญหาและการเรียนรู้ถึงการแก้ไขปัญหา นั้น เห็นถึงความ ล้มเหลวและเห็นถึงหนทางของความเป็นไปได้แห่งความสำเร็จ ข้าพเจ้าได้ศึกษาเปรียบเทียบถึง ความแตกต่างระหว่างส่วนที่ดีและส่วนที่ด้อย อันเป็นสาระสำคัญของประสบการณ์เหล่านั้น เพื่อเรียนรู้และเข้าใจถึงกระบวนการทางศิลปะที่มีความเข้มข้นจริงจัง การแก้ไข พัฒนา ปรับปรุง ให้ผลงานมีความก้าวหน้าอย่างสม่ำเสมอ ดังกล่าวนี้นี้จึงเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ ผลงานได้ตรงตามความมุ่งหมาย และเพื่อสามารถสร้างสรรคงานศิลปะที่มีคุณภาพ และมีคุณค่า ทางสังคมและชีวิตได้ในปัจจุบัน

ภาพข้อมูลที่มีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์

ภาพที่ 1 ภาพข้อมูลเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

ภาพที่ 2 ภาพข้อมูลเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

ภาพที่ 3 ภาพข้อมูลเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

ภาพที่ 4 ภาพข้อมูลเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

ภาพที่ 5 ภาพข้อมูลเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

ภาพที่ 6 ภาพข้อมูลเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

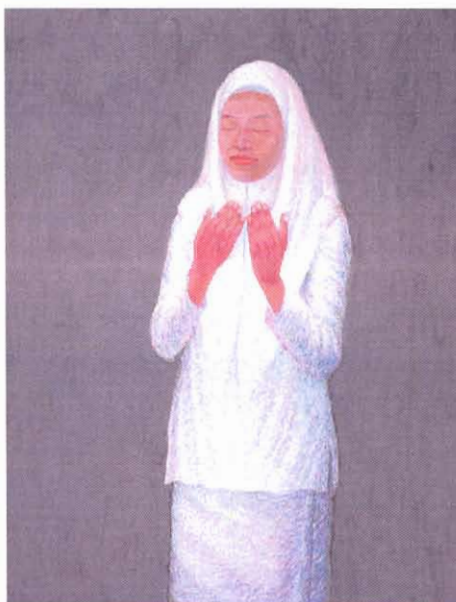
ภาพที่ 7 ภาพข้อมูลลักษณะการแต่งกายของชาวไทยมุสลิม “ผู้ชาย”
ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

ภาพที่ 8 ภาพข้อมูลลักษณะการแต่งกายของชาวไทยมุสลิม “ผู้หญิง”
ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์

การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ช่วงที่ 1

ภาพที่ 9 ภาพแบบร่างผลงาน

ภาพที่ 10 ภาพแบบร่างผลงาน

ภาพที่ 11 ภาพแบบร่างผลงาน

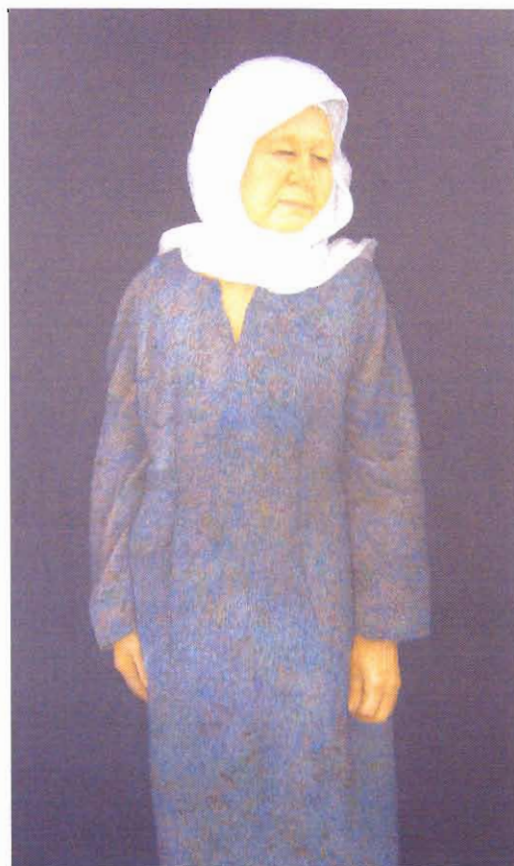
ภาพที่ 12 ภาพการศึกษาการเขียนภาพคนด้วยเทคนิคสีอะคริลิค

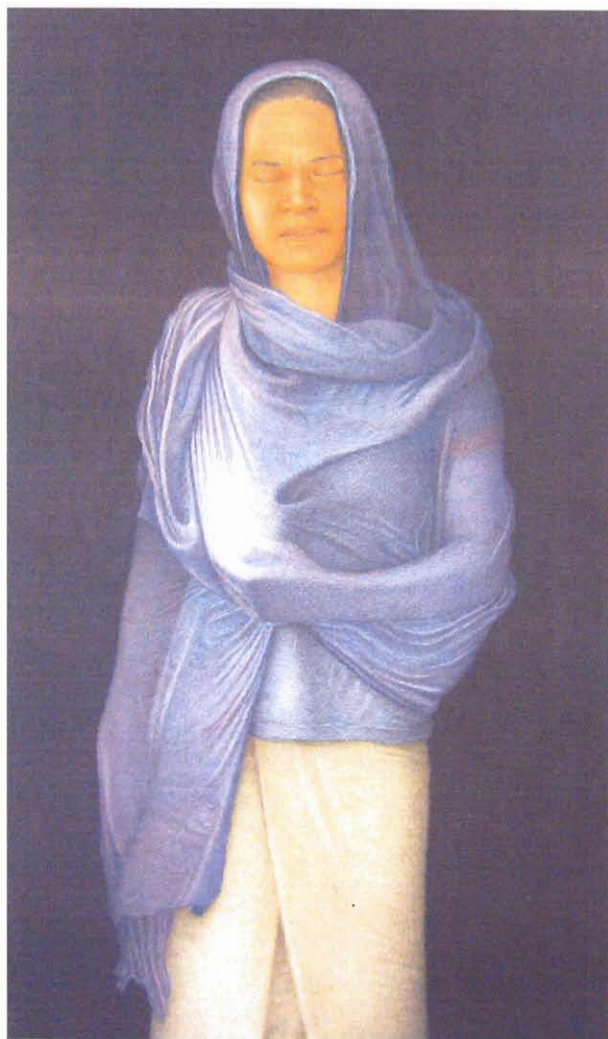
ภาพที่ 13 ภาพการศึกษาการเขียนภาพคนด้วยเทคนิคสีอะคริลิก

ภาพที่ 14 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ช่วงที่ 1 ชื่อ “หญิงหม้าย” 1/2549

ภาพที่ 15 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานชุด “หญิงหม้าย” 1/2549 ชั้นที่ 1

ภาพที่ 16 ภาพแสดงรายละเอียดผลงานชุด "หญิงหม้าย" 1/2549 ชั้นที่ 2

ภาพที่ 17 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ช่วงที่ 1 ชื่อ "หญิงหม้าย" 2/2549

การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ช่วงที่ 2

ภาพที่ 18 ภาพแบบร่างผลงาน

ภาพที่ 19 ภาพแบบร่างผลงาน

ภาพที่ 20 ภาพแบบร่างผลงาน

ภาพที่ 21 ภาพแบบร่างผลงาน

ภาพที่ 22 ภาพแบบร่างผลงาน

ภาพที่ 23 ภาพแบบร่างผลงาน

ภาพที่ 24 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ช่วงที่ 2 ชื่อ "ห้องเรียน" 1/2549

ภาพที่ 25 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ช่วงที่ 2 ชื่อ "ห้องเรียน" 2/2549

ภาพที่ 26 ภาพผลงานก่อนนิทานนิพนธ์ช่วงที่ 2 ชื่อ "ห้องเรียน" 3/2549

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

การสร้างแบบร่าง ช่วงที่ 1

ภาพที่ 27 ภาพแบบร่างผลงาน

ภาพที่ 28 ภาพแบบร่างผลงาน

ภาพที่ 29 ภาพแบบร่างผลงาน

ภาพที่ 30 ภาพแบบร่างผลงาน

ภาพที่ 31 ภาพแบบร่างผลงาน

ภาพที่ 32 ภาพแบบร่างผลงาน

ภาพที่ 33 ภาพแบบร่างผลงาน

ภาพที่ 34 ภาพแบบร่างผลงาน

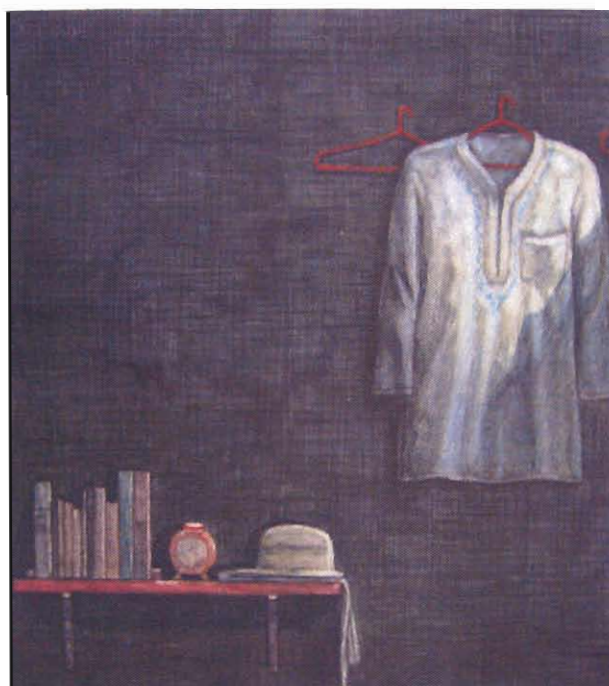

ภาพที่ 35 ภาพแบบร่างผลงาน

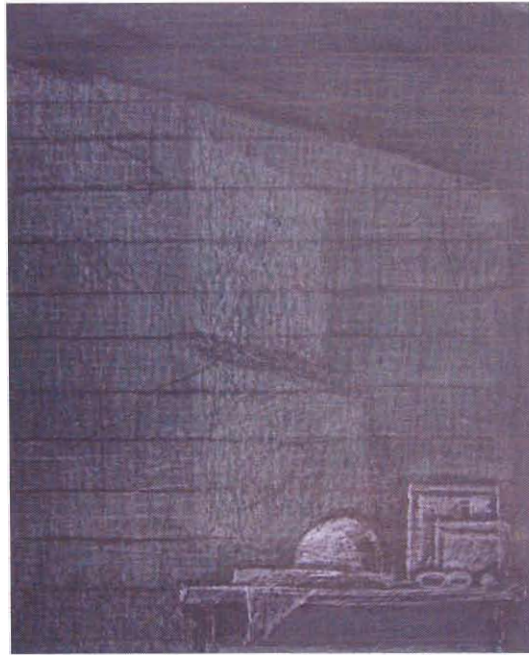
การสร้างแบบร่าง ช่วงที่ 2

ภาพที่ 36 ภาพแบบร่างผลงาน

ภาพที่ 37 ภาพแบบร่างผลงาน

ภาพที่ 38 ภาพแบบร่างผลงาน

ภาพที่ 39 ภาพแบบร่างผลงาน

ภาพที่ 40 ภาพแบบร่างผลงาน

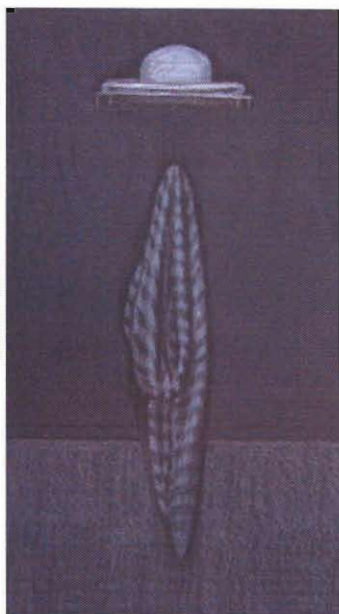

ภาพที่ 41 ภาพแบบร่างผลงาน

ภาพที่ 42 ภาพแบบร่างผลงาน

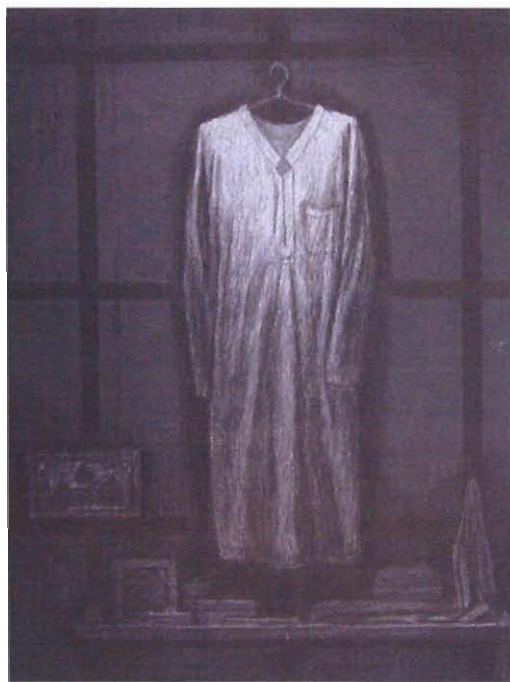
การสร้างแบบร่าง ช่วงที่ 3

ภาพที่ 43 ภาพแบบร่างผลงาน

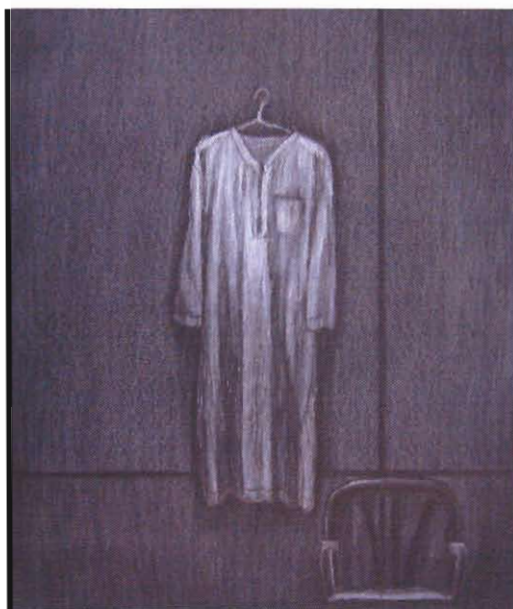
ภาพที่ 44 ภาพแบบร่างผลงาน

ภาพที่ 45 ภาพแบบร่างผลงาน

ภาพที่ 46 ภาพแบบร่างผลงาน

ภาพที่ 47 ภาพแบบร่างผลงาน

ภาพที่ 48 ภาพแบบร่างผลงาน

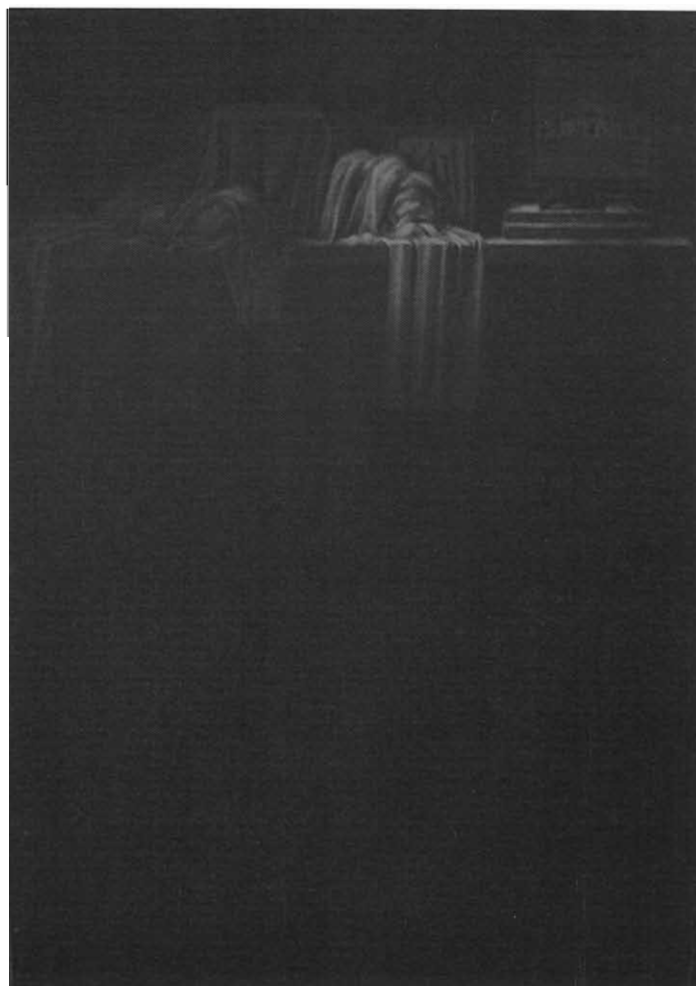

ภาพที่ 49 ภาพแบบร่างผลงาน

ภาพที่ 50 ภาพแบบร่างผลงาน

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ ช่วงที่ 1

ภาพที่ 51 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ช่วงที่ 1
 ชื่อภาพ "ความสูญเสีย" 1/2550
 เทคนิค สีอะคริลิก
 ขนาด 140 x 200 เซนติเมตร

ภาพที่ 52 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ช่วงที่ 1
ชื่อภาพ "ความสูญเสีย" 2/2550
เทคนิค สีอะคริลิก
ขนาด 160 x 200 เซนติเมตร

ภาพที่ 53 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ช่วงที่ 1
ชื่อภาพ "ความสูญเสีย" 3/2550
เทคนิค สีอะคริลิก
ขนาด 140 x 200 เซนติเมตร

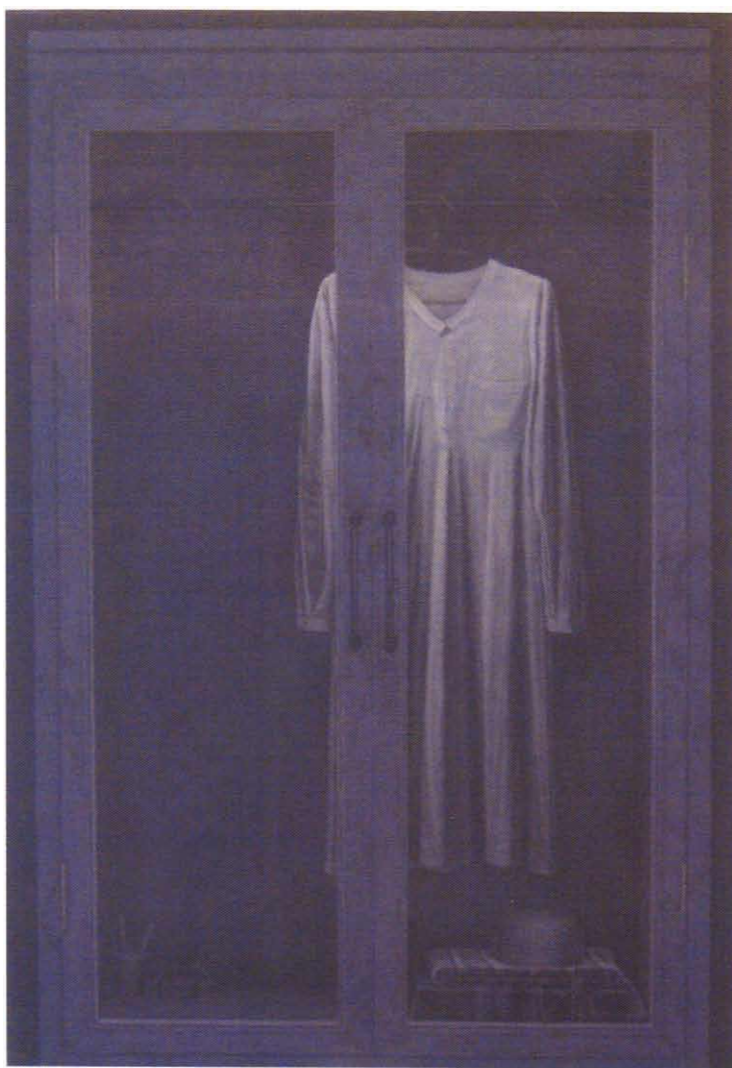
ภาพที่ 54 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ช่วงที่ 1
ชื่อภาพ "ความสูญเสีย" 4/2550
เทคนิค สีอะคริลิก
ขนาด 80 x 200 เซนติเมตร

ภาพที่ 55 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ช่วงที่ 1
ชื่อภาพ "ความสูญเสีย" 5/2550
เทคนิค สีอะคริลิก
ขนาด 160 x 200 เซนติเมตร

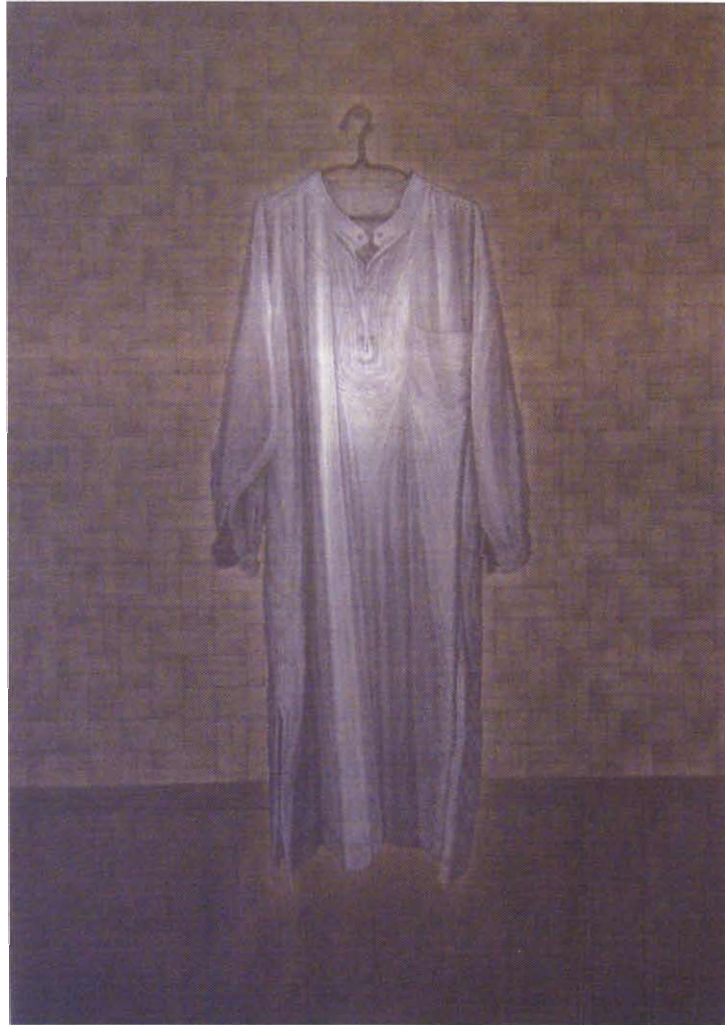
ภาพที่ 56 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ช่วงที่ 1
 ชื่อภาพ "ความสูญเสีย" 6/2550
 เทคนิค สีอะคริลิก
 ขนาด 155 x 200 เซนติเมตร

ภาพที่ 57 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ช่วงที่ 1
ชื่อภาพ "ความสูญเสีย" 7/2550
เทคนิค สีอะคริลิก
ขนาด 140 x 200 เซนติเมตร

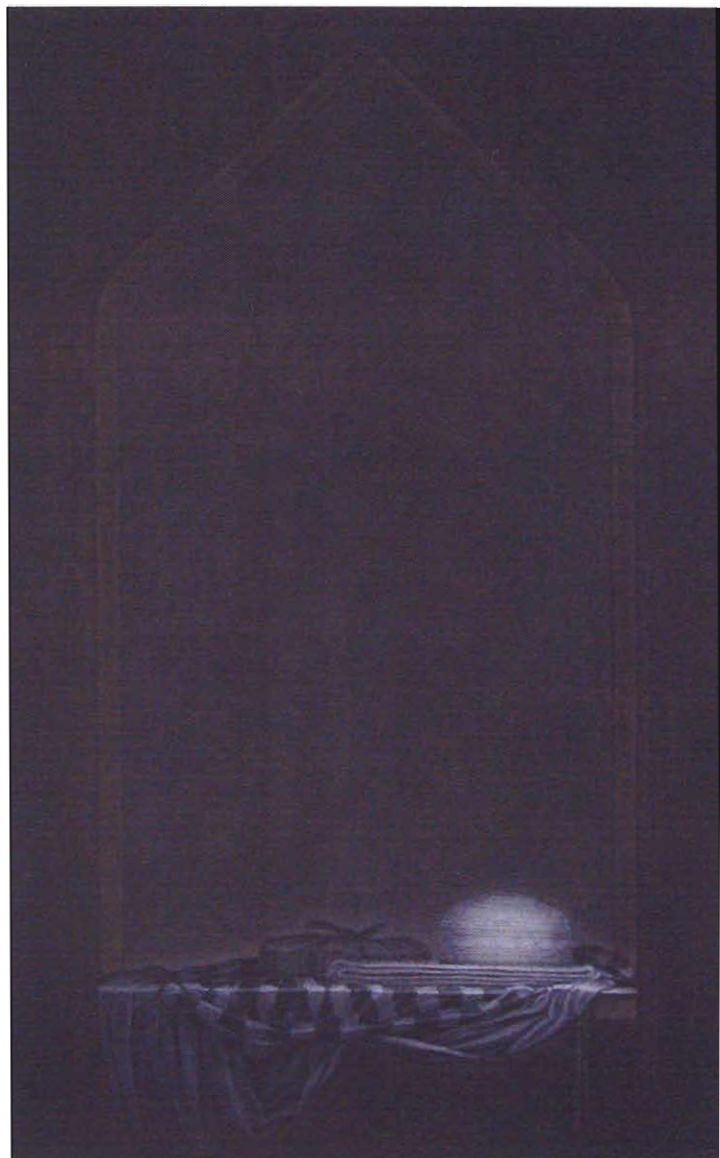
ภาพที่ 58 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ช่วงที่ 1
 ชื่อภาพ "ความสูญเสีย" 8/2550
 เทคนิค สีอะคริลิก
 ขนาด 180 x 190 เซนติเมตร

ภาพที่ 59 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ช่วงที่ 1
ชื่อภาพ "ความสูญเสีย" 9/2550
เทคนิค สีอะคริลิก
ขนาด 140 x 200 เซนติเมตร

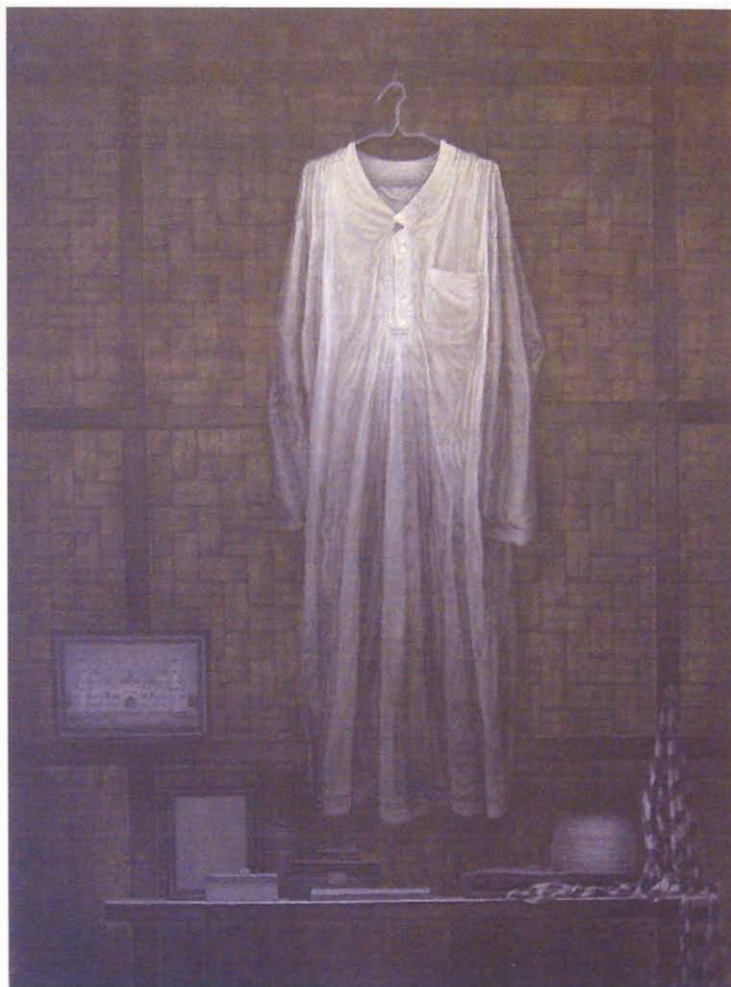

ภาพที่ 60 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ช่วงที่ 1
 ชื่อภาพ "ความสูญเสีย" 10/2550
 เทคนิค สีอะคริลิก
 ขนาด 150 x 200 เซนติเมตร

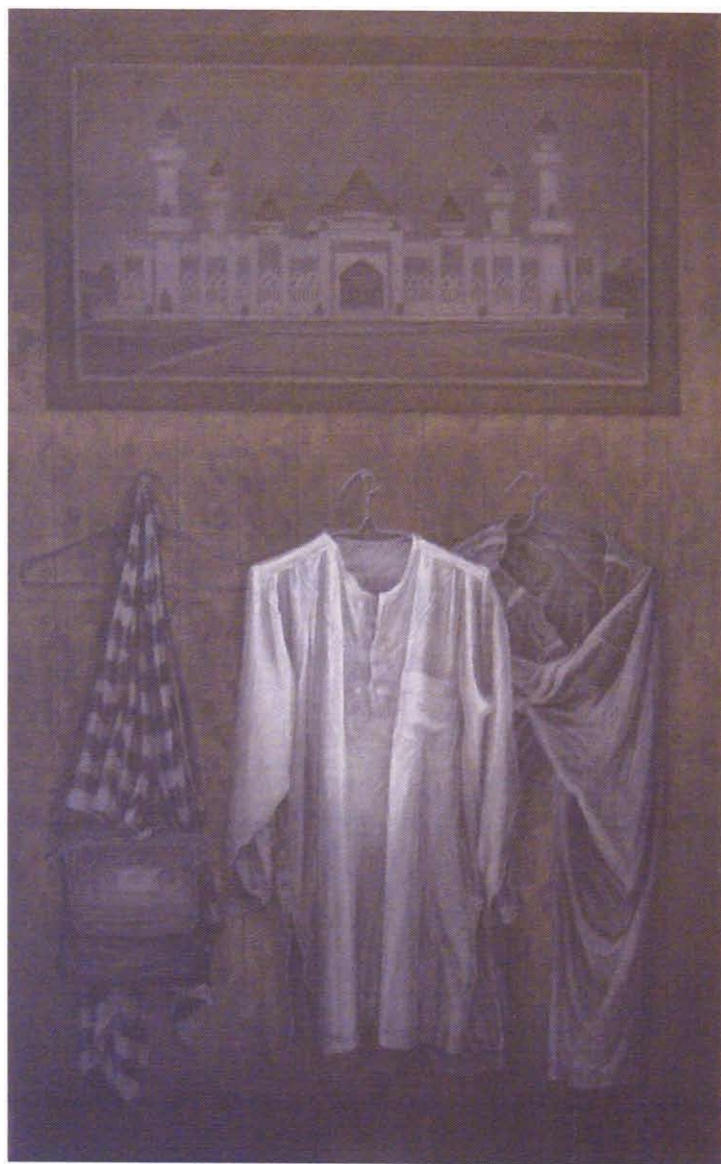

ภาพที่ 61 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ช่วงที่ 1
ชื่อภาพ "ความสูญเสียนะ" 11/2550
เทคนิค สีอะคริลิก
ขนาด 100 x 160 เซนติเมตร

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ ช่วงที่ 2

ภาพที่ 62 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ช่วงที่ 2
 ชื่อภาพ "ความสูญเสีย" 12/2550
 เทคนิค สีอะคริลิก
 ขนาด 140 x 200 เซนติเมตร

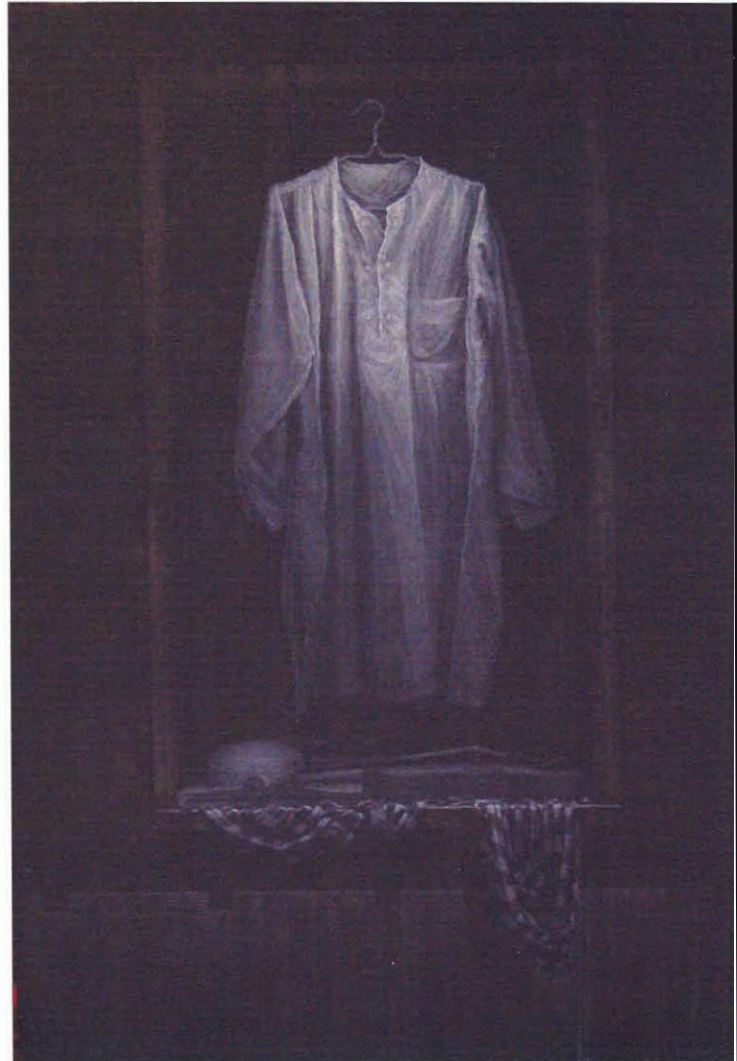
ภาพที่ 63 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ช่วงที่ 2
 ชื่อภาพ "ความสูญเสีย" 13/2550
 เทคนิค สีอะคริลิก
 ขนาด 130 x 200 เซนติเมตร

ภาพที่ 64 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ช่วงที่ 2
ชื่อภาพ "ความสูญเสีย" 14/2550
เทคนิค สีอะคริลิก
ขนาด 150 x 200 เซนติเมตร

ภาพที่ 65 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ช่วงที่ 2
 ชื่อภาพ "ความสูญเสีย" 15/2550
 เทคนิค สีอะคริลิก
 ขนาด 140 x 200 เซนติเมตร

ภาพที่ 66 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ช่วงที่ 2
ชื่อภาพ "ความสูญเสีย" 16/2550
เทคนิค สีอะคริลิก
ขนาด 130 x 200 เซนติเมตร

บรรณานุกรม

- จิตร ภูมิศักดิ์. ศิลปะเพื่อชีวิต ศิลปะเพื่อประชาชน. กรุงเทพมหานคร : ศรีปัญญา, 2541.
- จิระพัฒน์ พิตรปรีชา. โลกศิลปะศตวรรษที่ 20. กรุงเทพมหานคร : เมืองโบราณ, 2545.
- ชลูด นิ่มเสมอ. องค์ประกอบของศิลปะ. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2538.
- ดร.ณิ บุญภิบาล. การศึกษาเปรียบเทียบวัฒนธรรมชาวไทยมุสลิมในจังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส กับสตูล ซึ่งมีผลกระทบต่อการปกครอง. สงขลา : สถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2530.
- วินัย ครุวรรณพัฒน์. ทักษะของคนไทยใน 4 จังหวัดภาคใต้. กรุงเทพมหานคร : ม.ป.ท., 2523.
- เสาวนีย์ จิตต์หมาด. วัฒนธรรมอิสลาม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬินไทย, 2524.
- สมบุญ บัวหลวง. ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้. ปัตตานี : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี, ม.ป.ป.
- สหพันธ์นิสิตนักศึกษาชาวปาเลสไตน์แห่งประเทศไทย. ความเป็นเอกภาพของชาติกับปัญหาสามจังหวัดภาคใต้. กรุงเทพมหานคร : ประจักษ์การพิมพ์, 2517.
- อิทธิพล ตั้งโฉลก. แนวทางการสอนและสร้างสรรค์จิตรกรรมชั้นสูง. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, 2550.

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล นายสุกิจ ชูศรี
เกิด มิถุนายน 2520 จังหวัดพัทลุง
ที่อยู่ 47 หมู่ 2 ตำบลดอนทราย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง 93110

ประวัติการศึกษา

- โรงเรียนวัดพิบูลทอง
- โรงเรียนควนขนุน
- วิทยาลัยศิลปหัตถกรรมนครศรีธรรมราช
- ศิลปบัณฑิตเกียรตินิยมอันดับ 2 สาขาวิชาศิลปไทย
 คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร